

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, poosta 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pier. 7 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Wznowione inseraty obliczają się po 7 centów...
...po 6 centów od miejsca 1 wiersza...
...przyjmują w Austrii i Niemczech...
...wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu...
...wydawnictwo agencya p. A. d. a. m. 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała nauczycieli: Juliana Ortyńskiego i Władysława Biegego rzeczywistymi nauczycielami szkoły etatowej w Brzozowie, tudzież nauczycielki: Antoninę Kropińską rzeczywistą nauczycielką kierującą, a Karolinę Krausową, rzeczywistą nauczycielką młodszą szkoły etatowej dziewcząt w Brzozowie.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 19 listopada.

Najnowsze depeze urzędowe i doniesienia prywatne z Serbii nie pozwalają powątpiewać, że energii rządu króla Milana powiodło się już stłumić zupełnie ruch zbrojny, wzniecony przez stronnictwo radykalne w okręgach nadgranicznych. Relacye belgradzkie, konstatując opanowanie anarchii, zawiadamiają zarazem o składaniu broni przez powstańców i przywróceniu napowrót władz królewskich w tych okolicach, które w pierwszym zamieszaniu zostały zajęte przez rokoszan. Jeśli sam ruch nie może pozostać bez pewnych złych następstw na rozwój młodego królestwa, jeśli nie da się zaprzeczyć, iż do pewnego stopnia musi wpłynąć niekorzystnie na dokonywający się tam proces skonsolidowania, to z drugiej strony dał on wymowne świadectwo dojrzałości politycznej i lojalności ogromnej części narodu i prze-

mówił przekonująco do tych, którzy powątpiewali, czy armia królewska wytrwa w wierności swoim sztandaram i stanie w chwili stanowczej na wysokości swojego zadania. Komu znane są dzieje dawniejszych rozruchów w Serbii, kiedy to podłożona w jednym zakątku mina zapalała kraj cały i pogrążając go na długie czasy w anarchii, pociągała za sobą nawet wojsko, ten musi przyznać, że organizacja kraju i siły zbrojnej za panowania króla Milana poczyniła znakomite postępy. Ogromna większość narodu serbskiego umiała zdrowym rozsądkiem należycie ocenić socjalno-panslawistyczne utopie i bałamutny program radykalnych, wojsko zaś okazało się bezwarunkowo wiernem swojemu władcy i złożyło niezaprzeczone dowody męstwa i karności.

Jednym z najbardziej charakterystycznych znamion pokonanego ruchu jest to, że przewodcami jego byli prawie wyłącznie przedniejsi członkowie skucezyny. Tak tedy czynniki prawodawcze, mandatarysue narodu, którzy przed wszystkimi innymi powinni byli dać przykład poszanowania dla publicznych instytucyj i baczenia na to, aby rozwój rzeczy odbywał się na drodze legalnej, ustawodawczej, stanęli na czele zbrojnych oddziałów i kierowali powstaniem. Zdaje się nie podlegać wątpliwości, iż oni to przygotowywali oddawna ruch cały i przybyli do skucezyny po to tylko, aby pod osłoną swoich mandatów z tym większym naciskiem prowadzić zbrodniczą agitację. Rząd belgradzki, jak się ze wszystkiego pokazuje, już w chwili zebrania się skucezyny był na

ślądzie spisku, uknutego przez radykalnych, wiedział o jego celach i zamiarach i tem też niezawodnie tłómaczył się nagle zamknięcie Izby i zawieszenie swobod konstytucyjnych — zarządzenia, które podówczas były poczytane powszechnie za oznakę reakcyjnych zapędów świeżo powołanego do steru gabinetu Christicza. Dzisiaj gdy wypłynęły na jaw motywy tych zarządzeń, musi być zmodyfikowanym sąd o „zamachu” Christicza, wydany pod pierwszym wrażeniem przez te organa publicystyki europejskiej, które pragnąc powodzenia i rozwoju konstytucyjnego młodego królestwa, nie mogły być obojętne na wypadki budzące mimowoli zaniepokojenie o przyszłość kraju. Ogrom zagrożającego niebezpieczeństwa wymagał szybkiego i energicznego działania, każda bowiem zwłoka zwiększała widoki powodzenia spisku; rząd, jak pouczają wypadki, chwycił się trafnych środków i uchronił kraj przed nieobliczoną w następstwa katastrofą.

W pierwszym rządzie monarchia austriacko-węgierska, jak konstatuje *Fremdenblatt*, może z całego serca powinszować królowi Milanowi i jego gabinetowi sukcesów odniesionych nad stronnictwem, które w swoim zaślepieniu dążyło do potarganiu wszelkich węzłów legalnych i rzucenia kraju na pastwę własnej ambicji, anar. i. rozkiełzanych namiętności. Energia, jaką okazał przy tej sposobności rząd belgradzki i zachowanie się wojsk królewskich, zasługują na zupełne uznanie ze strony wszystkich przyjaciół Serbii i przyczynią się niezawodnie do podniesienia powagi i zna-

czenia młodego królestwa. Monarchia austriacka ma jeszcze specjalny powód być wielce zadowoloną, iż w sąsiednim państwie dokonana została szybko gruntowna pacyfikacja. Stan anarchii, jaki chcieli zaszcześcić w Serbii przewódcy radykalni, dłuższe niepokoje i wojna domowa, nie mogłyby pozostać bez wpływu na interesa austriacko-węgierskie. Stosunki Monarchii z Serbią są tak różnorakie, że chaotyczny i niepewny stan rzeczy nie mógłby być w żadnym razie obojętnym dla Austro-Węgier, które też z żywą radością powitały wiadomość o tak rychłym stłumieniu powstania i energicznych zarządzeniach króla Milana i jego rządu, dających rękojmię spokoju i porządku na przyszłość.

Sprawy sejmowe.

Mowa posła Wrotnowskiego.

(Dokończenie.)

Obok powyższych czterech argumentów, zeszlóroczna komisya sejmowa podnosiła trzy zarzuty, mające, jak to już zaznaczyłem, istotną podstawę. Pierwszym z nich był zarzut, jakoby zeszlóroczny projekt czynił zamach na własność!

Ja w mem życiu byłem widzem tylu zamachów na własność, tylu naruszeń prawa własności, tylu konfiskat, że samo wymówienie któregoś z tych wyrazów, przejeżdża mnie dreszczem. Jak najstaranniej więc usiłowałem zapewnić w projekcie takie dla gmin wiejskich rękojmię, aby doń zarzut tej doniosłości już zwróconym być nie mógł. Przedewszystkiem więc zaafirmowałem utrzymanie całości funduszów każdej gminy, czego zeszlóroczny projekt nie czynił, i oparłem stosunek kas powiatowych do gmin fundusze posiadających na zasadach, że fundusze te pozostawać będą w kasie po-

KRONIKA TEATRALNA

XXII.

„Malek”, tragedia w pięciu aktach przez Karola Brzozowskiego. — „Rigoletto” operą Verdięgo.

Niech co chcą mówią krytyczni pesymiści i dyrektorowie nielicznych dotąd polskich teatrów, literatura dramatyczna nasza coraz silniejszymi loty wzbija się w podniosłe sfery sztuki, z dniem każdym zdobywa sobie uznanie wśród swoich — i pewien rozgłos u obcych. Komedypisarstwo w jednej tylko Francyi kwitujące, bardzo słabe i nieoryginalne w Anglii i we Włoszech, w Niemczech niedosięgające średniej przeciętnej doskonałości, u nas, pomimo najnieprzystajniejszych dlań warunków, rozwija się widocznie — a nawet oddziaływa na zewnątrz. Teatr rosyjski i czeski posiłkuje się przeważnie repertuarem polskim, to w tłómaczeniach to w formie zlokalizowanych prerobień. Od czasu do czasu i sceny niemieckie chętnie się u nas zapożyczają. Poważna krytyka zagraniczna, tak niemiecka jak francuska, zajmuje się dość często nowoczesną polską literaturą dramatyczną i nierzadko wypowiada o niej wcale pochlebne zdanie. Wszystko to wydać się może zbyt szczyptym plonem, zwłaszcza w porównaniu z ogromem wpływu, znaczenia i przewagi literatury francuskiej, dominującej wszechwładnie na scenach europejskich. Zwróćmy jednak uwagę, że poezya nasza, śmiało mierzyć się mogąca z każdą inną, a pod niektórymi względami wszystkie przewyższająca, dziś dopiero poczyną być poznawaną i ocenianą należycie przez obcych, jakimże sposobem gałąź piśmiennictwa, ledwie pokrywająca się peł-

nym nadziei kwieciem może zdobyć sobie szerokie uznanie, którego sami skąpiimy jej z wielu przyczyn. O przyczynach tych pomówimy później, innym razem... kiedy będzie na to czas i miejsce. W tej chwili zaznaczymy tu tylko, że na naszym skromnym stanowisku sprawozdawczym mamy zwyczaj kontentować się małym, bylebyśmy wierzyli że *„petit oiseau deviendra grand*. Na tej wierze nam nie zbywa, dlatego cieszymy się dobremi zdobyczami polskiej literatury scenicznej, wyrastającej i krzewiącej się, nie w ciepłej atmosferze zachęty, poparcia i korzyści materialnych, ale wśród zewnętrznych i wewnętrznych okoliczności wielce jej wrogich i nieprzychylnych, a wytworzonych tak warunkami niezależnymi od naszego wpływu jak i płynącymi z naszej własnej winy. Pomimo tego, komedia — zwłaszcza wesoła i krotocwilna — dość łatwo toruje sobie drogę, tak u nas jak i na obczyźnie. Dramat w trudniejszym znajduje się położeniu. Kiedy komedia polska walczy i wyswobodzi się powoli z pod przewagi i wpływu potężnego wprawdzie — tradycyą i teraźniejszą — ale jednego tylko współzawodnika, władającego naszymi scenami, — dramat rywalizować musi ze wszystkimi, nawet z takimi, którzy najmniej się narzucają tak ilością jak jakością. Teatra polskie, znające dobrze z komedij rosyjskich zaledwie jednego, „Bewizora”, przedstawiają dość często rosyjskie tragedye, a o ile wiemy, „Iwan Groźny” i „Fiodor” Tołstoją cieszyły się — w Krakowie szczególnie — niemałym i zasłużonym powodzeniem. Cóż mówić dopiero o dramatach niemieckich, przed którymi, ze względu na ich wartość rzeczywistą, drzwi teatrów otwierają się na oścież, o starych arcydziełach angielskich, o sensoryjnych włoskich produkcjach, a nawet o utworach rosyjskiej romantycznej literatury francuskiej, które jaskrawością swoją dotąd kokietowały pewne dyrekcye, pewnych artystów i pewną publiczność. Dlatego też pojawienie się każdego dramatu polskiego, wyższego po-

lotem myśli, przyodzianego w wspaniałą szatę poezyi, a sceniczenie oddziaływać mogącego na masy wrażliwe, witamy z zapętem, z całą serdeczną życzliwością dla dzieła i autora — oraz teatru, który podjął się z takim utworem nas zapoznać.

Takim dziełem, zasługującym na powitanie gorące jest „Malek” Karola Brzozowskiego. W krótkich słowach zapoznamy czytelników naszych z jego treścią.

Wśród Tatarów krymskich, gwałtem przesiedlonych do gubernii wołogodzkiej, w dwadzieścia lat po dokonany przez Rosyję podboju, Omar, syn Selimy — wdowy po jednym z hanów — pragnie wywołać bunt przeciw ciemieżcom. Pamięta on straszny dzień pogromu, kiedy na polu bitwy, jako dziecko wraz z matką i wychowaną jej Majumą, także córką hana, stał się własnością srogich zwycięzców. Poddanemu kazano zostać strzelcem gubernatora, tropić zwierzyne w lasach wołogodzkiej i dostarczać ją na stół bogatego satrapy. Młodszy brat jego Malek, urodzony już w niewoli, w barwę hajduka czy kozaka przebrany, rośnie i wychowuje się na gubernatorskim dworze. Pan okazuje mu niezwykłą życzliwość, która jednakże nikogo nie dziwi. Potwarza ciągle, że nie jest synem *mużyla* i surowy dla innych, dla niego jednego ma słowa łaskawe. Majumę kocha Malek jak siostrę. — Omar jak kochankę i narzeczoną. Piękność dziewczyny rozpala ogień pożądliwości w piersiach Wasila Wasilewicza, wielkorządcy Wołogdy. To zmusza Omara do spieszenia godziny wybuchu, ale fatalny zbieg okoliczności czyni z Majumy ofiarę chuci jej pana. Wobec tego Omar zapomina o szerokim planie wyswobodzenia współbraci... i własnej, osobistej tylko zemście oddany, przebijając wroga Sztylet jednak chociaż silna i pewną ręką wbity w pierś Wasila, nie przecina nici jego żywota. Zabójcę chwytają słuzale, a piętnowanie, knuty i *szylka w katorgę*, karzą zamach na osobę gubernatora. Zhańbiona dziewczyna dostaje obłądu. Cięż-

kie lata niewoli i niedoli płyną dalej zwykłym swoim biegiem. Z słów bezładnych, jakie Majuma w szaleństwie wymawia, domyśla się Malek, że starszy brat jego przygotowywał powstanie. W młodem sercu budzi się żądza zemsty i czynów bohaterskich; pragnie naśladować Omara i dokończyć zaczętego dzieła. Ach! jakże się nie mści, kiedy skatowany brat jęczy gdzieś w dalekich podziemiach sybirskich, kiedy przybrana siostra szaleje, a matka dnia i nocę pędzi w łzach i rozpacz! W wyrazach Majumy odnajduje szlachetny zapalenie przewodnią myśl spisku. Powołuje do czynu Hassana, staro Tataru, który w jego przekonaniu musiał do sprzyśnięcia należeć. W tem w gąszczach lasu, w pośród którego scena się odbywa, ukazuje się nieszczęśliwy Omar, zbieg z katorgi. Ale to nie dawny silny wolą niezłomną konspirator; lęka się myśli buntu, nie wierzy w jego powodzenie. Omar dziwiejszy, to tylko ciało złamane i wyniszczone męczarnią, to duch co pragnie ulecieć w jedyną krajną wolności prawdziwej — a jeśli przywlokł się z tak daleka, jeśli zmylił czaty i pogoń, to aby skonać w objęciach swoich blizkich. Pałający żądzą zemsty Malek, nie chce słyszeć o tem. Gorącymi wyrazami zapala brata i z imienia jego czyni sztandar przedsięwzięcia. Wieści o powrocie Omara przeraża satrapę, gromadzi Tatarów, podstępem broń dla nich dostaje i pewny powodzenia truje trzy najdroższe sobie istoty, wie bowiem, że nie chcą żyć dłużej, tęskniące do spokoju jaki tylko grób dać może. Matka wyznaje mu przed śmiercią, że uległa niegdyś żądcom Wasila, a on, Malek, jest synem gubernatora. Wieść ta okropna już go jednak powstrzymać nie zdoła. Na czele Tatarów osacza dwór ojca i pana — i sam własną ręką zadaje mu cios śmiertelny. Ale sprawiedliwość przedwieczna nie ma miłosierdzia dla ojcobójcy. Kula jednego z żołnierzy przeszływa pierś młodego zwycięzcy. Nieszczęśliwy pada obok zwłok gubernatora i kona. *Ażłach akbar!* Bóg wielki i sprawiedliwy!

wiatowej na odpowiedzialności powiatu, — że też kasa wypłacać ma każdej gminie procent od osiągniętego od niej funduszu, — że część corocznych swych zysków winna przelewać do Banku krajowego na stopniową rekonstrukcję kapitałów gminnych, — że rękojmią ciężką na całym powiecie względem wszystkich gmin, posiadających fundusze, o których mowa, ustanie z tą dopiero chwilą, w której Bank krajowy przez coroczne zakupy listów zastawnych za owe części zysków, przelewane do jego kasy, zrekonstruuje kapitał, obecnie z funduszu gmin wzięty, w której tak zrekonstruowany kapitał gminom zwróci: wtedy bowiem gminy znalazłyby się w posiadaniu tych samych funduszy, jakie dziś posiadają, a jednocześnie istniałoby w każdym powiecie instytucja finansowa wyłączająca włościańską już własnymi funduszami opoznana, i obsługująca wyłącznie kredyt dla ludu wiejskiego tak, aby z tychże kas ani szlachcice, ani mieszczanin, ani żyd pożyczek zaciągać nie mógł.

Wobec takiej ekonomii projektu o zamachu na własność gmin nie może być mowy, skoro kasy powiatowe nie zabierałyby nic na swą własność, ale raczej wprowadzałyby w cyrkulację te wartości, które obecnie jako winkulowane nie są w obiegu, a czyniłyby to wyłącznie dla podniesienia dobrobytu ludu wiejskiego. Bez wątpienia możnaby kombinację tę nazwać zniewoleniem gmin do pożyczania włościanom za pośrednictwem kas powiatowych, a za poręką samychże powiatów, tego co dziś w skrzynkach gminnych lub w depozytach pleśnieje, — ale ani konfiskata, ani zamachem na własność włościańską.

Drugi zarzut zesłorocznej komisji sejmowej podnosi pewną niesprawiedliwość mającą dotyczyć włościan jednej gminy, w razie gdyby z jej funduszy udzielane były pożyczki włościanom gmin innych. Jakkolwiek nie dobrze rozumiem, co w takim stosunku byłoby niesprawiedliwym wobec zwłaszcza doniosłego prawa solidarności rodu ludzkiego, które tu przybierałoby nawet znaczenie ściślejsze, ogarniające jedynie sam lud wiejski i tylko w jednym i tym samym powiecie mieszkający, pragnąc wszakże i na powyższy zarzut nie zostawić miejsca, wprowadziłem do projektu zastrzeżenie, zapewniające włościanom gminy pierwszeństwo do otrzymywania pożyczek z funduszu przez nią kasie powiatowej złożonego i do wysokości tego funduszu przed włościanami gmin innych.

Ostatni wreszcie zarzut polegałby na tem, że wszelka zmiana w dzisiejszym stanie rzeczy, bez uprzedniego zgodzenia się reprezentacji gminy przeprowadzona, czyniłaby wyłom w autonomii gmin, osłabiając podstawę, na jakiej ten samorząd jest oparty. Zarzut to bez zaprzeczenia najpoważniejszy, — od wyłomaczenia litery i ducha obowiązujących ustaw zależny, a więc niełatwy, trudniejszy do odparcia dla mnie, jeszcze niedosć obeznanego z treścią tychże ustaw;

nie poważylbym się przeto sam rozstrzygać kwestyi, w której subtelności i prawnicze przeważają muszę grać rolę.

Przedewszystkiem więc szukałem zdania prawników, jako kompetentnych do rozstrzygnięcia tego rodzaju pytań. Objasnili mi oni, że zcentralizowanie w powiecie funduszy gmin tegoż powiatu, przeprowadzone w taki sposób, jaki jest w projekcie określony, nie czyni wyłomu w autonomii tychże gmin, zwłaszcza gdy jednocześnie zastrzeżę, iż rzeczony fundusze mają obsługiwać potrzeby kredytowe samychże włościan; objaśniali mi więc, że akcja przez reprezentację powiatów w tym celu podejmowana, nie przekraczałaby granic prawa nadzoru i kontroli opiekuńczej odpowiednimi przepisami ustanowionej. Gdyby wszakże zdanie to miało się okazać niedosć uzasadnionem, a nawet wątpliwem lub mylnem, jeszcze i w tym razie godziłoby się pójść za słynną regułą rzymską, *salus populi suprema lex esto*, i raczej uczynić w autonomii pewien czasowy wyłom, nie zaś dopuszczać, aby przez niewolnicze uszanowanie dla litery ustawy, fundusze gminne, pleśniały w depozytach, zamiast być obróconemi na pomoc tysięcy włościan, eksproprijacy z ojczywego swego zagona zagrożonych, — zamiast być użytemi na wykup wysoko procentowych długów, których włościanie inaczej nie spłacać, i na ulepszenia gospodarstw włościańskich bez czego znowu nie podniesie się dobrobyt ludu wiejskiego.

Mówiąc kilkakrotnie o dobrobycie, pragnę zaznaczyć, że nie jestem materialistą, i głośno wyznaję, iż po nad materją istnieją szczytniejsze i piękniejsze aspiracje i uczucia; pewien wszakże dobrobyt ludu wiejskiego jest wszędzie potrzebnym, zdrowie organizmu społecznego warunkującym, — do takiego zaś dobrobytu włościanie nie dojdą, jeżeli nie zostanie im dana pomoc skuteczniejsza a doraźna.

Ta, zaś myśl, usprawiedliwia mój projekt ze stanowiska nie tylko ekonomicznego, ale społecznego i politycznego zarazem.

Upraszam przeto, ażeby Wys. Izba raczyła odesłać tenże projekt do komisji oddzielnej, specjalnej, złożonej z 9 członków; — mam bowiem nadzieję, że do składu tej komisji wejdą siły, zdolne pokonać trudności jakie są tu do przewidzenia.

Do powyższej prośby, ośmielam się zaś dołączyć następujące trzy uwagi:

1. że przedmiot kas powiatowych jest w tem szczęśliwym położeniu, iż jakakolwiek zapadłaby uchwała Wys. Sejmu, rzecz pozytywnie urządzająca, — uchwała ta może z góry liczyć na sankcję monarchszą, inicjatywa bowiem co do nadania funduszom gminnym pożyteczniejszego przeznaczenia, wyszła od samejże Korony. Jakoż J. c. k. Apost. Mość, najmiłosiejwej nam panujący Monarcha, wobec rezultatów ankiety z r. 1879, wydał w dniu 2 lipca 1880 r. polecenie do J. Ex. pana ministra spraw wewnętrznych, względem wzięcia pod rozwagę pytań, w jaki

sposób należałoby fundusze gminne lepiej zabezpieczyć i lepiej dla dobra włościan używać.

Uchwalenie środków przezemnie zaprojektowanych, uczyniłoby zadość troskliwej monarchsz; — sankcja uchwały przez wys. Sejm w tym kierunku wydanej, zdaje się być nie wątpliwą, zwłaszcza wobec tego faktu, że JEks. dzisiejszy namiestnik, przemawiając w r. z. jako c. k. komisarz rządowy, myśli scentralizowania funduszy gminnych w kasach powiatowych, energicznie popierał.

Drugą uwagę nastęrcza działanie reprezentacji sąsiedniego kraju, — Bukowiny. Włościanie bukowinscy, w liczbie 6047, mieli także nieszczęście zadłużyć się w tutejszym Banku rustykalnym, na sumę 892.000 zł., która z procentami wynosi obecnie przeszło milion, — reprezentacja kraju musiała przeto zająć się tą sprawą i włościanom jakąś zapewnić pomoc. Sejm Bukowiny, — kraju, który swym obszarem i liczbą swych mieszkańców, odpowiada kilku zaledwie naszym powiatom, — podczas tegorocznych swych posiedzeń, uchwalił zaciągnięcie pożyczki, na spłacenie Banku rustykalnego, — przy zastrzeżeniu, że włościanie zwrócą krajowi dług, w ratach dla siebie dogodnych, i przy zastosowaniu do tych rat egzekucji administracyjnej.

Czyżby więc nasz kraj miał nie nie uczynić w tym kierunku, w którym tak pozytywny krok uczyniła Bukowina?

Ostatnia wreszcie uwaga odnosi się do odleglejszej przyszłości. Stan włościański w naszym kraju oczekuje na pomoc; — pomoc ta nie będzie możebną bez obmyślenia i przeznaczenia na odpowiednie środki ratunku bardzo znacznych funduszy. Kraj jest w absolutnej niemożności zgromadzić te fundusze z jakich bądź źródeł, w jego rozporządzeniu będących. O pożyczce na ten cel zaciągnąć się mającej, także nie może być mowy. Jeżeli więc jedyną kapitał, jakie w kraju są dość nieczynnymi, — fundusze gminne, — nie zostaną użyte na ratowanie włościan i poprawę kultury ich gospodarstw, rzeczy pójdą dalej po dawnemu, i w tej żywotnej kwestyi ubywatelnienia ludu wiejskiego, znowu nie się nie zrobi i przez długie czasy znowu nie robi się nie będzie. I znowu po upływie lat 20, nasz organizm narodowy, — smutno to pomyśleć, — będzie jeszcze tak samo jak dziś niezdrowym, tak samo jak dziś bezsilnym, a więc niezdolnym ani do spożytkowania praw, ani do spełnienia obowiązków, jakie dla naszego narodu Opatrzność wypisze na ową chwilę w wielkiej księdze swych przeznaczeń.

SPRAWY MONARCHII

Kancelarya Izby deputowanych Rady państwa rozesała już porządek dzienny po-

siedzenia w dniu 4 grudnia b. r. Obejmuje on: 1) pierwsze czytanie wniosku dep. dr. Jaques i towarzyszy o zmianie ordynacji karnej z dnia 23 maja 1873 r. 2) Pierwsze czytanie wniosku dep. Hermanna i towarzyszy względem ulg podatkowych przy budynkach mieszkalnych ubogiej ludności. 3) Sprawozdanie komisji budżetowej o dwunastym roczniku komisji kontrolującej długi państwa. 4) Sprawozdanie komisji budżetowej z wydatków na koleje, budowane kosztem państwa, a mianowicie kolei: Rakonice-Protvín, Divizza-Pola, Tarnów Leluchów, Siverich-Spalato wraz z odnogą do Sebenicy, wreszcie Kriegsdsorf-Römerstadt. 5) Sprawozdanie o petytych.

Wniosek dep. dr. Jaquesa odnosi się do zmiany paragrafu 325 p. k. względem pouczenia udzielanego ławie przysięgłych przez prezydenta trybunału. Wniosek deputowanego Hermanna obejmuje pięć paragrafów, w których zaproponowano, aby domy przeznaczone na mieszkanie dla uboższej ludności, z których czynsz roczny wynosi najwyżej 100 zł., były przez lat 30 uwolnione od podatku państwowego, pod warunkiem jednakże, iż dom wybudowany musi być oddany na własność czynszownikom za spłata ceny kosztu w trzydziestu rocznych ratach i uiszczaniem co najwyżej 5 procent od wyłożonego na budowę kapitału.

Według dzienników wiedeńskich, krótki przeciąg czasu przed ferjami Bożego narodzenia, wypełniony zostanie całkowicie sprawą budżetu prowizorycznego i sprawozdaniem z ostatnich wyborów uzupełniających.

— Dzisiaj nastąpi uroczystość przebiecia tunelu arulańskiego. Dzieło samo zostało wykonane o czternaście miesięcy pierwiej niż to obliczono w pierwotnym projekcie. Z tego powodu podają dzienniki następujące daty z dziejów tego olbrzymiego przedsięwzięcia: „Od dawna już noszono się z projektem połączenia Vorarlbergu z sieciami kolei żelaznej monarchii. Rząd już w latach 1872 i 1875 wnosił odnośne przedłożenia do Rady państwa, które nie wyszły jednak z po za obrad komisyjnych. Dopiero dnia 8 października 1879 r. mowa tronowa zapowiedziała stanowczo budowę tunelu. Dnia 24 stycznia 1880 ówczesny minister handlu baron Korb przedłożył Izbie deputowanych projekt w tym przedmiocie, który też został przez nią przyjęty pod dniem 13 marca, a krótko potem przez Izbę panów. Pod dniem 7 maja projekt otrzymał Najw. sankcję, a bezzwłocznie potem przystąpiono do robót, które pomimo niesłychanych trudności prowadzono tak umiejętnie i z takim pośpiechem, że, jak to wyżej powiedziano, ukończenie budowy mogło nastąpić na 14 miesięcy przed oznaczonym z góry terminem. Aby ocenić należyte dokonane dzieło, należy je porównać z dawniej uskutecznionymi tunelami przez Mont-Cenis i górę św. Gotarda. Tunel Mont-Cenis posiada 12.330 metrów długości, budowę jego rozpoczęto 1859

Chcąc być zupełnie bezstronnym, przyznać musimy, że ta kawa dramatyczna, pełna jedności i siły, grzeszy z wielu względów niekonsekwencyą, którą przypisujemy temu tylko, że dramat wyłonił się z poematu. Opisowość poematu oświecała niezawodnie pewne cienie tragedji, dając zarazem ściślejszy i moralniejszy kierunek tendencji pięknego dzieła. Zdając jednakże sprawę tylko z utworu scenicznego, musimy mimowoli zapytać autora, jakim sposobem nikt — nawet bystry i podejrzliwy Omar — nie wie, że Malek jest synem wspólnego wroga? Wszakże han tatarski, a mąż Selimy, przed dwudziestu laty padł zabity na placu boju, a o dyskrety satrapy słabe mamy wyobrażenie? Dalej, dla czego nieszczęśliwy, wyrokami tajemniczych przeznaczeń skazany na zamordowanie ojca — przeciw czemu ze względu na grecką tradycję tragedji nie oponujemy — truje także z rozmysłem matkę, brata i przyjaciółkę lat dziecińczych. Na co ta potrójna zbrodnia? Śmierć na nich czyha i wnet ich sama zabierze w krainę wieczności. Dla czego wreszcie Selima wydaje przed nim tajemnicę, o której dość aby się dowiedział w chwili zgonu ojca, z ust samego gubernatora? O ileż Malek byłby tragiczniejszym, gdyby jak gromem rażony tą niespodzianą wieścią, sam sobie życie odebrał. W tych kilku wyrazach reasumujemy wszystkie nasze zarzuty. Dotyczą one wprawdzie istoty dramatu, nie zmniejszają jednakże jego wysokich piękności. Formą i pomysłem przetrasta on wiele najnowszych produkcji dramatycznych, chociaż, — jak posąg w pracowni rzeźbiarza jedną tylko wykończoną częścią postaci, wyłaniający się z nieobrobionego gązdu, — tak i on tylko pewnymi ustępami wyswobadza się z kępującego go poetycznego liryzmu i wkracza pośrednio w ściśle dramatyczną dziedzinę. Ile razy jednakże poeta się już w niej znajdzie, składa zadatki olbrzymiego talentu dramatycznego, odgadującego warunki nowożytnej sceniczności. Najlepszym tego dowodem akt

III, IV i znaczna część V. Mięsza się z nią wprawdzie i pewna przesadna maniera romantyczna à la Victor Hugo — nadmiar efektu i pewne dążenie do charakterystyki potwornej — ale zdrowy rozsądek polski szybko załatwia się z temi fantastycznymi zachełankami, rozpędzając je przez na eteru wiatry. Z dramatu wieje przeważnie czyste technicznie znaczone serce, myśl jasna i czerstwość talentu, zahartowanego życiem na pustyni, krzepionego miłością ojezyznu i wiarą w sprawiedliwość Boską. Tendencyjność przejmując utwór na wskróś; w tendencyjności tej jego potęgą, pięknością i atrakcją. Przewyższa ona i rysunek charakterów i architektoniczną budowę dzieła. To i owo raz i w niej może kogoś, co głębiej nie sięgnął do dna duszy utworu; — rozebrawszy ją jednak z jaskrawości szkół romantycznej, przekonamy się łatwo, jak jest prostą i szlachetną. Zresztą poeta gonil ciągle za kolorem lokalnym; malując ludzi, pragnął, aby byli także Tatarami, ztąd tak płomiennie pojęcie zemsty. Wyjątków i wyjątkowego położenia nie eruguje on nigdzie w zasadę. Przeciwnie chce, aby czarne było czarnem a białe białem; zbrodni nie usprawiedliwia, przeciwnie karze ją ostatnim strzałem, kończącym tragedję. Wyrosłszy na męża wśród okropności Wschodu, mimowiednie zaczerpnął trochę horyzont swego dzieła, przekonany, że poetyczny wdzięk liliowych myśli i prześlicznej formy zdoła unieść dzisiejszego widza w sferę świetlane. W złudzeniu tem nawet jest dla nas pewien urok. Słowem „Malek“ przedstawia się nam jako utwór prawdziwego talentu i szczerego natchnienia. Zajmie on w piśmiennictwie dramatycznym wybitne miejsce, a każdy teatr polski, niekrepowany warunkami cenzuralnymi, ubiegać się powinien o posiadanie go w swoim repertuarze.

Wykonanie „Maleka“ było w ogólności gładkie, niekiedy poprawne, zawsze zaś staranne i pełne czci dla dzieła. Ale przy tych niemałych zaletach brakło mu czegoś nie-

ujętego; tego czegoś wyższego a niepochwytanego, co w utworze przedstawiany wlewa myśl kierownika, układającego dramat na scenę. Tak jak najdoskonalsza orkiestra złożona z wirtuozów pierwszorzędnych nie jest w stanie odegrać kompozycji muzycznej o wyższym znaczeniu bez informacji i kierownictwa wykształconego i doświadczonego kapelmistrza, tak i najgenialniejszy utwór sceniczny nie wykaże całości swych przymiotów i zalet, jeśli wytrawna i inteligentna ręka nie wydobędzie zeń na jaw wszystkich blasków i kontrastów, jakimi autor dąży do pełnej harmonii — jeśli ta ręka nie opracuje całości, wyszlizgującej się z pod aktorskiego oka. Najdolniejszy artysta dramatyczny posiadać temu nie może, bo aktor ma swój zakres działania i własny cel w sztuce — rolę. Kto z wysileniem patrzyć musi w jeden punkt zadania, ten całego horyzontu objąć nie jest w stanie. Wszędzie się już o tem przekonano, tylko dla polskich teatrów rzecz ta jest jeszcze nową. Otóż i w wykonaniu „Maleka“ ten brak uwidatnił się mocno. Artyści robili co mogli dla ról swoich, a całość nie wyszła tak, jakby wyjść powinna. Bohaterem wieczoru był bezzaprzeczenia p. Woleński, nie dla tego, aby grał zupełnie dobrze we wszystkich szczegółach, lecz ponieważ pojęciem duchowem stanął najbliżej autora. Wyjąwszy zmanierowania ruchów i niewłaściwego wykrzywania twarzy i całej pięknej postaci, tak wysoce nadającej się do estetycznej swobody gestów, dykcyja jego w trzech pierwszych aktach była prawie bez zarzutu. Nadto dźwięcznym jego głosem rzęził zapal szczyry. Ogień święty podnosił i ogrzewał deklamację szlachetną, niekiedy porywającą. Dopiero w akcie IV, w scenie w lesie, nie umiał być katorżnikiem wycieńczonym fizycznie, dogorywającym w powolnej agonii. Uwydatnił tylko zmęczenie czło-

chetnych natchnień poety. P. W. odczuwający widocznie głęboko poezję, nie zdaje sobie sprawy, jakim sposobem łącząc pojęcie poetyczne charakteru z realistycznymi środkami wykonania, których nowoczesna plastyka sceniczna wymaga. Ztąd też, każdy bardziej skomplikowany stan duszy przedstawianego przezeń bohatera, wpływający bezpośrednio na jego widome objawy, nie umie on pogodzić estetycznie z gestami swemi i wyrazem twarzy. Pomimo zarzutów jakie nieszczęśliwemu tutaj wykonawcy Omara, przyznajemy z przyjemnością, że dawno nie widzieliśmy p. Woleńskiego tak dobrze grającego, co dowodzi, że w odpowiednich rolach, przy informacjach bez których najdoskonalszy artysta obejść się nie może, mógł by on zająć na scenie naszej, w dramacie i tragedji, pierwszorządne stanowisko, z wielu względów słusznie mu należne. P. Kwieciński oddał rolę Maleka szlachetnie, jakkolwiek siły fizyczne sympatycznego artysty nie odpowiadają warunkom roli. Liryzm panny Stachowiczówny nie przekroczył granic konwencyonalności. Pani Aspergerowa, trochę za monotonię wyrażała swoje żale i rozpaczę P. Wysocki był bardzo przyzwolony. P. Ruszkowski drobnią charakterystyczną rolę odegrał z zacięciem właściwym, chociaż cokolwiek przeszarżowanym. Intelligentny artysta pojawiwszy postać tak jak ją pojął, nie powinien był przesadzić kolorytem zbyt jaskrawym. Zyskałaby na tem harmonia i prawda utworu. P. Zelazowski, przedstawiając nam gubernatora Wasila Wasiliewicza — prawie główną postać w sztuce — konsekwentnie pojęcie swoje przeprowadził i starannie uwydatnił, jakkolwiek na pojęcie to nie godzimy się wcale, — a przeważnie ze względu na sztukę, która stokroć więcej dla nas znaczy od popisów artystycznych i jednostronnego wirtuozowania. Tragedja — jak to już powiedzieliśmy wyżej — na wskróś tendencyjna, trzymana jest w kolorycie ciemnym i ponurym. Gwałcień ten koloryt byłoby śmiesznością, — a przed chwilą drobne pod

r., ukończono zaś na Boże Narodzenie w r. 1870, a we wrześniu 1871 r. oddano tunel na publiczny użytek. Tunel prowadzący przez górę św. Gotarda ma długości 14.900 metrów. Budowa jego rozpoczęta w lipcu 1872 została ukończoną 29 lutego 1882, uroczyste zaś otwarcie nastąpiło 1 czerwca 1883. Gdy przeto przy tunelu montcenijskim potrzebowano 12 lat pracy, przy tunelu St. Gotarda lat 11, tunel arulański nieco krótszy bo wynoszący 10.270 metrów, będzie zupełnie wykończony i oddany na publiczny użytek, już w maju a najpóźniej w sierpniu roku przyszłego.

Tak przeto linie komunikacyjne Austrii zostaną niebawem połączone bezpośrednio z kolejami szwajcarskimi, a dla produktów Monarchii otworzą się nowe drogi zbytu. Vorarlberg odcięty dotychczas prawie zupełnie od Austrii zostanie z nią ściślej połączony, a kraje rolnicze Monarchii będą mogły bezpośrednio wysyłać swoje produkty na południe i zachód, gdy dotychczas były zawieszane od kolei zagranicznych. Lecz w dobrodziejstwie nowego połączenia wezmą udział nie tylko wyłącznie Austro-Węgry. Owszem obrotowi międzynarodowemu utworzoną została nowa droga, a od krajów nadbrzeżnych morza Czarnego wzrości się handel przez kraje austriackie i tym najkrótszym i najwygodniejszym gościńcem dotrze do Szwajcarii, Włoch i Francji. W wielkich pokojowych zapasach narodów, Austrija przeto nie pozostała w tyle, to też ognie elektryczne, jakie zajaśniają dzisiaj w Langen na uczczenie wielkopomnego wydarzenia, obwieszcza światu nie tylko zwycięstwo Austrii, lecz w ogóle postęp pracy i rozświetla nowe tle ważne dla cywilizacji i zbliżenia narodów drogi. A dzieła tego dokonała Austrija wyłącznie własnymi siłami. Kolej arulańska pozostanie na zawsze pomnikiem chwały dla nowej Austrii, jest ona niezaprzeczeniem dziełem, stanowiącym epokę i tak też oceniana ją wszystkie ludy.

— Sprawa inspektorów przemysłowych jak donosi *Erendenblatt* — nie dojrzała jeszcze zupełnie i jak się zdaje przed rozpoczęciem r. 1884 nie nastąpi zamianowanie tych funkcyjaryuszów, dla których zresztą zostały już wygotowane szczegółowe instrukcje. Na razie zostanie ustanowionych tylko 9 inspektorów, na każdego z nich zaś wyznaczono włącznie z ryczałtem na podróże i pomieszkaniem 4600 zł. Odnosny projekt zostanie przedłożony parlamentowi zaraz na początku sesji.

— Jeszcze nie zostały wygotowane plany i preliminarz kosztów budowy kolei Stryj-Munkacz a już z wielu stron zajmują się i rozbiegają kwestye przyszłego zarządu tej nowej linii. Na ostatniem walnem zebraniu towarzystwa węgierskiej północno-wschodniej kolei dyrektor generalny Iwanka oświadczył wyraźnie, że rząd nie ma zamiaru oddać zarządu projektowanej linii pomienio-

tym względem przestępstwo skarciliśmy p. Ruskowskiemu — mniemamy jednak, że reżyserja powinna była dopatrzeć się w dziele kontrastów, wywarzających uroczajenie barw i efektów scenicznych. Wśród nieszczęśliwych i szlachetnych niewolników, ale barbarzyńców, postawił nikczemnego, gnębjącego ich anawpół ucywilizowanego barbarzyńcę, posiadającego polor światowy, jakim wielu wielkorządów rosyjskich się odznacza, oto estetyczny kontrast, jaki narzucił się wystawiającemu tragedję K. Brzozowskiemu. Nie uwzględniono go jednakże. Rola wzięta lekko, a cynicznie i zimno, dałaby nam typ gubernialnego dyplomaty i wodza, który z francuską ogładą i grecką chytrąścią łączy wszystkie zwierzęce i krwiożercze instynkta, który upija się z nudów, nie ma żadnej wiary — a wierz w kabałę. Takie odzwiercienie roli rozjaśniło by chmurny obraz zmieniając jego kolorytę. Pan Z nie posiada danych naturalnych do traktowania w ten sposób głównej postaci w tragedji utalentowanego poety, nie czynimy mu zatem zarzutu, że rolę grał inaczej, podług swego wyobrażenia. Powiedzieliśmy już wyżej, że w przeprowadzeniu swego własnego pojęcia młody artysta był konsekwentny i staranny. Wystawa sztuki zasługuje na szczerą pochwałę. Kostiumy, a szczególnie piękne dekoracje, świadczyły o najlepszych chęciach dyrekcji, nieszczędzącej kosztów na uświetnienie przedstawienia „Maleka“.

Tak nam mało miejsca pozostaje na „Rigoletto“, że jedynie dla wywiązania się ze sprawozdawczego obowiązku, zanotujemy tu jeszcze, iż publiczność w roli tytułowej powitała p. Köhlera, wybornego niegdyś śpiewaka, kilku wieńcami, a pana Almę, wygrażającą grzmotami i zasłużonemi oklaskami, za widoczną staranność i gust z jakim się wywiązał z trudnego dlań zadania. Ten młody śpiewak zasługuje istotnie na wyróżnienie, pracuje bowiem nad sobą i postępowani swemi jedna uznaniem słuchaczy.

ORGON.

nemu towarzystwu, ma bowiem na oku inne towarzystwo. *Pester Lloyd* zapewnia, że jest zamiar oddania zarządu linii Stryj-Munkacz węgiersko-galicyjskiej kolei.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Polityka zagraniczna Rumunii).

Jak już wiadomo z depeesz, rumuński prezes gabinetu Bratiano odpowiedział w Izbie na wniesioną doń interpelację, w której domagano się wyjaśnienia, z jakiego powodu rząd doradzał królowi złożenie wizyt dworom berlińskiemu i wiedeńskiemu i jaki był rezultat konferencji pomiędzy p. Bratianem a hr. Kalnokym i ks. Bismarckiem? Według *Pol. Corr.* p. Bratiano dał następującą odpowiedź: „Rząd Rumunii jest rządem małego państwa, które nie może i nie powinno prowadzić polityki europejskiej, gdyż nie jest w możności wytwarzania wypadków, ani też jest w stanie im przeszkodzić, lub je powstrzymać. Wypadki bywają wytwarzane przez wielkie mocarstwa, a my musimy się do nich naginać. Z tego powodu polityka nasza poniekąd nam narzucona musi być skromną. Gdy w okoliczności zawarcia traktatu berlińskiego przebywał w Berlinie, zapytał się mnie ks. Bismarck? „Czego pan chcesz i czego żądasz?“ Odrzekłem na to, że małe państwo nie może niczego żądać, w przeciwnym bowiem razie mogłoby się narazić na utratę tego, co już posiada. Takie państwo, jak nasze, musi tylko starać się wzmocnić, aby w danym razie mogło stawić czoła wypadkom. Gdybym takiej polityce nie był pozostał zawsze wiernym, moglibyście mnie pociągnąć do odpowiedzialności; zdaje mi się jednak, że starałem się wszelkimi środkami wzmocnić kraj, abyśmy w danym razie nie zostali popchnięci tam, gdzie wcale nie chcielibyśmy się znaleźć, lecz mogli obrać najwłaściwszą dla nas drogę. Są ważne powody, które nie pozwalają mi traktować rzeczy obszerniej. W czasie ostatniej mojej podróży do jednego z miejsc kąpielowych spotkałem się z osobistością, należąca do wysoko kół austriackich i rozmawiałem z nią o uprzedzeniu a nawet niechęci, jaką żywią w Austrii do Rumunii, na co odebrałem odpowiedź, że nie lepsza o nas opinie mają także w Niemczech, gdzie krzywem spoglądają okiem na Rumunię, gdyż posiadają ją, że ma zamiar przekroczyć Dunaj lub Karpaty i rozpocząć wojnę wschodnią.“

„W kilka dni potem król nasz otrzymał zaproszenie na uroczystości chrzestne do Berlina: W porozumieniu z ministrem spraw zagranicznych, radziłem królowi przyjąć zaproszenie, aby przekonano się, że ani naczelnik państwa, ani kraj, ani my ministrowie, nie zatraciliśmy do tego stopnia instynktu zachowawczego, byśmy mieli przagnąć wojny. Mógłże jednak król przejechać po przed bramy Wiednia bez zatrzymania się tamże? Mylnem jest twierdzenie, jakoby król wstąpił do Wiednia w celu poczynienia koncesji w kwestyi dunajowej, gdyż wówczas traktat londyński był już podpisanym, a zresztą pod względem kwestyi dunajowej król ożywiony jest gorętszym patriotyzmem niż wielu Rumunów. Chociaż nie zdaje mi się, aby ktokolwiek miał nas na serwo za takich półgłówków, by przypisywać nam zamiar przekroczenia czy to Dunaju czy Karpat, to przecież nie było rzeczą niemożliwą, iż mogliby nas tu i owdzie uważać za straż przednią, którego z mocarstw, i dla tego uważałem za rzecz konieczną dowieść Europie, że stoimy sami, i że za plecami naszymi nikt się nie ukrywa. (Żyje oklaski). Na pytanie po co jeździłem do Wiednia i Gasteinu, mam zaszczyt odpowiedzieć co następuje: W każdym państwie konstytucyjnym prezes gabinetu reprezentuje parlament, a tego właśnie reprezentanta chcieli widzieć ks. Bismarck i hr. Kalnoky w celu przekonania się, czy w zapatrywaniach króla i gabinetu nie zachodzą jeszcze jakie sprzeczności. Gdy w czasie zawarcia traktatu berlińskiego przebywał w Berlinie, odezwał się do mnie ks. Bismarck: „Jeśli chcecie pokój, możecie do nas się przyłączyć, w przeciwnym razie szukajcie sobie innych sprzymierzeńców“. Te same słowa powtórzył mi teraz w Gasteinie. W podobny sposób wyraził się także hr. Kalnoky. Takie wiadomości przywiozłem z Wiednia i Gasteinu a tutaj dodaję: „I my także jesteśmy za pokojem, a ktokolwiek chciałby prowadzić wojnę, lub przyjąć do naszego kraju w zamiarach nieprzyjacielskich, znajdzie w Rumunii nieprzyjaciółkę“.

(Dyslokacja wojsk niemieckich).

Dobrze poinformowana w sprawach wojskowych *Kreuz. Zt.* wykazuje, że niektóre dyslokacje załóg we wschodnich prowincjach pruskich, które w ostatnich czasach tyle wzbudziły zaniepokojenia, są tylko zbliżeniem pojedynczych oddziałów do

okręgów w których znajdują się ich rezerwiści, a to celem ułatwienia na wszelki wypadek uruchomienia wojska. Zarządzenia takie bywają zawsze dokonywane w czasie pokoju, nie powinny też być poczytane za groźny symptomat. Niektóre pułki I. II. V i VI korpusu (wchodnio-pruskiego, pomorskiego, poznańskiego i szląskiego) stały dotychczas nad Renem, rekruci i rezerwiści przeto musieli odbywać długą podróż. Pułki te są teraz ściągane do okręgów uzupełniających, a taka dyslokacja usprawiedliwiona jest zupełnie względami ekonomicznymi. Jedynie powiększenie sił w prowincjach wschodnich stanowi przydzielenie dwóch pułków kawalerji z korpusu monachijskiego do korpusu poznańskiego, a tego przecież zdaniem *Kreuz. Zt.* nie można poczytać jako groźną oznakę przygotowań wojennych.

(Bałabanow o artykule „Mosk. Wied.“)

Z Wiednia donoszą, że bułgarski minister Bałabanow zapytany, jak się zapatruje na znany artykuł organu Katkowa, w którym dziennik ten wystąpił przeciw dotychczasowej formie rządu w Bułgarii, oświadczył, że są to niezawodnie osobiste zapatrywania Katkova. Lud bułgarski jest przywiązany do księcia i ceni wysoko swoją niezawisłość. Projekt połączenia Bułgarii ze wschodnią Rumelią i oddania jej pod zarząd funkcyjaryusza, W. Porty musi dotknąć niemile poczucia narodowe Bułgarów. P. Bałabanow nie może nawet przypuścić, aby Katkow w znanym artykule miał być tłumaczem zapatrywań rosyjskich sfer rządowych, sam bowiem przekonał się, że sfery te życzą sobie normalnego i spokojnego rozwoju Bułgarii.

(Stosunek francusko-chiński)

Jeżeli poselstwo chińskie w Paryżu zwraca uwagę na wszelkie objawy usposobień Francuzów, to z ostatniej uchwały komisji, wybranej z Izby deputowanych dla przedłożenia kredytu na wyprawę tonkińską, nie będzie wcale zadowolone. Komisja uchwaliła wprawdzie żądać od ministrów dokładnych i szczegółowych wyjaśnień o stanie rzeczy w Tonkinie, ale to dla tego jedynie, że według zapatrywania komisji żądany kredyt dziewięciu milionów jest niedostateczny dla zadawalającego ukończenia wyprawy. Gabinet tedy może sobie pozwolić tak liberalnej komisji, gdyż jej gotowość do przyznania rządowi większego kredytu, niż żądała, ma oraz i polityczne znaczenie, pozwalając gabinetowi zająć wobec Chin w istocie energiczną postawę, dyplomatom zaś państwa Niebieskiego przekonywać, że się przeliczyli, rachując na opór sfer parlamentarnych. bo te właśnie wystąpiły same z inicjatywą. Przewodniczącym komisji wybrany został Ribot, który surowo krytykował politykę rządu, ale nie jest przeciwnikiem kredytu, gdyż idzie o honor Francji.

Więściom niepokojącym z Tonkinu zaprzeczono w ostatnich dwudziestu czterech godzinach, że jednak naprężenie jest wielkie temu nie przeczą same organa francuskie. O zbliżającym się przesileniu pomiędzy Francją a Chinami, piszą z Paryża do *Berl. Polit. Nachrichten*: „Według najświeższych doniesień w stosunku pomiędzy Francją a Chinami istnieje wszelkie dane, które stanowią zwykłe o „wojnie“. Idzie tylko o to, ażeby jedna z dwóch stron rozdwojonych zechciała z faktów spełnionych wyciągnąć dalsze konsekwencje. Faktem bowiem jest po pierwsze, że rokowania od wzięcia propozycji uznanych przez Francję za niemożliwe, nie zostały odnowione, ponieważ gabinet paryski nie ma przynajmniej w tej chwili, żadnej skłonności do negocjacji; powtóre, faktem już jest wspólnotwo Chińczyków z „czarnymi sztefardami“, o czym admirał Courbet zawiadomił rząd republiki w drodze telegraficznej i urzędowej, a następnie faktem jest, że kroki zaczepne przeciw Bakninom zostały stanowczo uchwalone, pomimo, iż margrabia Tseng oświadczył, że Chiny uważają będą natarcie na ten punkt za krok nieprzyjacielski republiki przeciw państwu Chińskiemu. Dość jaskrawo zresztą charakteryzuje położenie taktyka prasy półurzędowej paryskiej wobec Tsenga i zachowanie się margrabiego wobec dyplomacji francuskiej. Prasa wspomniana nie przestaje traktować Tsenga z jawem prawie lekceważeniem, a Tseng mści się w ten sposób, że przybywszy do Paryża, udaje się do biur ministerjum spraw zagranicznych, lecz nie uważa za stosowne przedstawić się p. Ferryemu, który objął tymczasowo kierownictwo ministerstwa. Twierdzić zatem można, że widoki pojednania za pośrednictwem Anglii, spadły w tej chwili prawie do zera. a okoliczność że gabinet ma żądać powiększenia kredytu na Tonkin i że, co już nastąpiło, postanowił wzmocnić francuską marynarkę wojskową na wodach chińskich, nie przyczynia się wcale do polepszenia tych widoków. Rzeczby raczej można, że przesi-

lenie wschodnio-azyatyckie zbliża się olbrzymimi krokami do kulminacyjnego punktu“.

KRONIKA

— **Najj. Pan** raczył najniższościwiej udzielić ze Swej prywatnej szkatuły gminie Nieznaków, w powiecie kamioneckim, zapomogi w kwocie 100 zł. na budowę szkoły.

— **Najd. Cesarzewiczowstwo** w sobotę rano przyjmowali w burgu wybierającego się w podróż do Afryki znanego podróżnika dr. E. Holuba.

— **JE. pan** Namiestnik Filip Zaleski rozpoczął jutro dziesięciodniową podróż inspekcyjną po wschodnich powiatach Galicyi. W podróży tej towarzyszy JE. panu Namiestnikowi koncylista Namiestnictwa hr. Stanisław Piniński.

— **Egzamina** klauzurowe kandydatów na nauczycieli w szkołach realnych odbędą się w dniach 14 i 15 grudnia b. r. od godziny 9 rano, w gmachu lwowskiej c. k. szkoły politechnicznej.

— **Z kolei Karola Ludwika** odbieramy następujące doniesienie: W poprzednich latach używano do pociągów pospiesznych na linii Wiedeń-Podwożeczyska-Brody w czasie od 1 stycznia do końca czerwca wagonów osobowych kolei Karola Ludwika systemu przedziałowego, zaś od 1 lipca do końca grudnia wagonów osobowych kolei północnej Cesarza Ferdynanda, urządzonych do przejścia wzdłuż, t. j. połączonych pomostami. Aby zadość uczynić życzeniom podróżujących publiczności, w ostatniem półroczu wielokrotnie objawionym, kursować będą według umowy zawartej między koleją Karola Ludwika a koleją północną Cesarza Ferdynanda przy pociągach pospiesznych na rzeczonej linii już od 1 grudnia do końca czerwca wagony przedziałowe kolei Karola Ludwika, a od 1 lipca do końca listopada wagony, z przejściem wzdłuż, kolei północnej Cesarza Ferdynanda. Wagon przedziałowy kolei Karola Ludwika, z których się pociągi pospieszne od 1 grudnia składać będą, ogrzewane będą wyłącznie parą.

— **Na cześć prof. F. Miklosicha**, radcy dworu, znanego sławisty w Wiedniu, towarzystwa młodzieży różnych narodowości słowiańskich, a między niemi polskiego *Ogniska* i ruskiej *Siczy*, urządzają dnia 20 b. m. w lokalu „Gartenbaugesellschaft“, I. Parkring, uroczystość, składającą się z wieczoru artystycznego i bankietu. Wieczór artystyczny odbędzie się przy współudziale najlepszych sił Wiednia, jak śpiewaka opery p. Broulika, śpiewaka p. Wachnianina, wionolisty p. Kochanowskiego, fortepianisty p. Fr. Zwierziny, słowiańskiego towarzystwa śpiewaków i t. d.

* **Zapiski policyjne.** Pani A. Cz. zgubiła paczkę piór strusich koloru siwego. — Żołnierz policyjny Ostrowski złożył znalezione sakiewkę z kwotą 58 centów, a doróżkarz nr. 224 zapomniany w doróżce zimowy paletot. — Do komisaryatu śródmieścia oddano zbłąkanego 5-letniego chłopczyka. — Wysoki blondyn, o białej cerze, bez zarostu, około 25 lat liczący mężczyzna, sprzedał złotnikowi A. B. za 12 zł. podrobioną kartkę banku hipotecznego na złoty łańcuszek opiewającą. — Pani H. skradziono pugilares z kwotą 30 zł. i pierścionek z 4 rubinami, pani R. Ch. zaś z kieszeni portmonetkę z kwotą 9 zł. i 4 medalionkami. — Pan W. V. zgubił podwójnie kryty srebrny zegarek, remontoir. — Złożono w policyi znalezione sznurek drobnych koralu i markę blaszaną oznaczoną N. B. N. 13. — W ubiegłym tygodniu przedłożono następujące karty zastawnicze: nr. 35.743, 45.523 zakładu ogólnorołniczo-kredytowego, nr. 20.807, 14.357 zakładu zast. i kredyt, nr. 14.111 banku ormiańskiego (*Pii Montis*).

† **Zmarli** w ostatnich dniach: we Lwowie dr. Maksymilian Maresch, znany specyjalista w chorobach umysłowych, emerytowany prymaryusz zakładu obłąkanych, przeżywszy lat 64; w Paryżu dożywołni senator francuski Lasteyrie; w Londynie generał angielski Artur Bunny, w 58 roku życia; w Mannheimie H. Krystyn Difené, jeden z najwybitniejszych członków niemieckiego parlamentu słowego i b. starszy burmistrz tego miasta, przeżywszy lat 79; w Amsterdamie dziekan holenderskiego korpusu konsularnego Leon Lippmann, szef wielkiej firmy bankowej Lippmann, Rosenthal & Comp., licząc lat 76.

— **Hrabina Chambord**, jak donosi *Wr. Ztg.*, przybyła do Gorycy, gdzie przepędzi całą zimę.

— **P. Gordon Bennet**, słynny właściciel nowojorskiego *Heralda*, zamierza od 1 grudnia wydawać w Paryżu dziennik w języku francuskim, na sposób swojego dziennika nowojorskiego. Przenaczył na to wydawnictwo kapitał w kwocie 3 milionów franków.

— **Przebiecie tunelów.** Jednocześnie prawie z dokonaniem przebiecia wielkiego tunelu przez Arlberg, dnia 13 b. m. przebity został także 210 metrów długi tunel kolejowy pod

Mikułowem, między Klostergrab a Mulde w Czechach.

Kradzież za pomocą telefonu popełniono w tych dniach w Warszawie. Mianowicie do jednej z pierwszorzędných tamtejszych restauracji przysłał przez telefon zamówienie przysłania jak najrychlejszego czterech porcyj kotletów, czterech kurupatw z kompotem, oraz kompletnego nakrycia na 6 osób. Zamówienie pochodziło od państwa P., znanych dobrze restauratorowi, który nie podejrzewając nic, żądane przysmakki wysłał przez służącego, od którego kosz z temi przyborami odebrał jakiś człowiek na schodach przed drzwiami mieszkania państwa P., mówiąc: „dawajcie to prędko, a biegnijcie jeszcze do pana swego po wino.“ Służący wrócił w jakiś czas z winem i tym razem wszedł już do mieszkania państwa P., gdzie okazało się, że państwa nawet wcale w domu nie ma.

Myślistwo na Kamezacie. Według dziennika *Wostocz. Obzor.* myśliwi na Kamezacie w czasie od połowy roku 1878 do 1880, dostarczyli handlowi 2883 skórek sobolich, 700 skórek wydry morskiej, przeszło 1.000 skór lisich, 1.500 skórek gronostaj, 1.300 skór niedźwiedzi, 27 rosomaków, 2.000 psów morskich, 19 koni morskich, 10 lisów białych, 20 skór wilczych, oraz 900 skór różnych innych zwierząt, a nadto 300 skór dzikich baranów. Cała ta ilość skór, stanowiących niegdyś przedmiot handlu zamiennego z Kjachta, przeszła teraz w ręce kompanii zagranicznej, mającej monopol handlu skórami na Kamezacie i całym wybrzeżu morza Ochockiego.

Katastrofa w cieśninie Sundajskiej. Dzienniki holenderskie ogłaszają urzędowe sprawozdanie gubernatora Indji niderlandzkich o rozmiarach katastrofy wulkanicznej, która w ostatnich dniach sierpnia dotknęła Jawę i sąsiednie wyspy. Gubernator na wstępie stwierdza, że liczby ofiar dokładnie oznaczyć nie można, ponieważ fale morskie, wdarły się w głąb lądu, wiele zwłok ludzkich zabrały. Rezydent rządowy w prowincji bantamskiej ocenia liczbę ofiar w jednej miejscowości Tjiringin na 10.000, a w całej prowincji na 15.000, w której to liczbie było 32 Europejczyków, mianowicie 16 mężczyzn, 6 kobiet i 10 dzieci. W okręgu Lampong liczba ofiar nie jest jeszcze stanowczo oznaczona, wynosi jednak w każdym razie kilka tysięcy, a pomiędzy niemi 4 Europejczyków.

Nielada kradzież. Z folwarku p. Ludwika Łaszko w Szamos Ujvar w tych dniach kilku rabusiów alfordzkich uprowadziło nocą 750 wieprzów, a to tym sposobem, że złoczyńcy zerwali cały opłotek, w którym trzoda ta była pomieszczona. Dopędzono ich jednak następnego dnia rano dzięki konnej pogoni i większą część łupu jeszcze odebrano.

Badania cholery. Niemiecka komisja naukowa, wysłana pierwotnie do Aleksandryi dla studyowania objawów sroczącej się tam cholery, jak donosi wiedeńska *Med. Ztg.*, uda się obecnie dla kontynuowania rozpoczętych badań nie do Bombaju, jak to było w projekcie, lecz do Kalkuty, jako do miejsca, w którym najgroźniej teraz występuje straszna owa cholera.

Długie życie. W Moulin-Engilbert, we Francji, umarła dnia 12 b. m. pani Joanna Ludwika Pidault w setnym osmnastym roku życia. Księgi kościelne i gminne owej miejscowości najdowodniej stwierdzają fakt tego fenomenalnego długiego życia Pani Pidault od wielu lat była wdową. — W Koźmierzynie, na Podlasiu, umarł niedawno właściciel Roch Janicki, licząc w chwili zgonu lat 114. Sędziwy starzec od osmiu lat głuchy był i ślepy. Umarł w chacie „najmłodszego“ swego syna, liczącego obecnie 72 lat. Janicki pozostawił po sobie żyjących 37 wnuków, 18 prawnuków i troje pra-prawnucząt. — Wreszcie opowiada *Gas. Warsa.*, że w Kazimierzu nad Wisłą mieszka staruszka, Jabłońska, urodzona w roku 1771, licząca zatem dzisiaj lat 112. Pomimo, że w ciągu tak długiego życia sama przeszła wiele i widziała wiele przewrotów, wzrok ma jeszcze dobry, słuch również dobry, i nogi jej służą, bo do kościoła, prawie o wiorstę od jej mieszkania odległego, sama bez czujekolwiek pomocy zająć może. Jabłońska mieszka przy synu, z którego docekała się prawnuka, a po nieżyjącej już córce ma pra-prawnuczkę; ogółem rodzina jej liczy około 30 osób, lecz niektórzy z jej zstępnych rozeszli się po świecie i nie wie już o nich. Przed kilku laty, razem z wnukami na weselach nie wymawiała się od tańca, a mając przeszło lat 80 żęła w polu, w płachtach i koszach zielsko dla bydła i berberys nosiła. Dziś jeszcze radaby mieć zajęcie, doprasza się więc o pierze do darcia, o ziemniaki do obierania, ale roboty już dokładnie wykonać nie może, więc też odmowa ją spotyka. — Oprócz Jabłońskiej ma także Kazimierz wojaka z czasów napoleońskich, który jeszcze jest tak silny, że worki z ziemniakami na plecach z pola znosi.

Echa muzycznego i teatralnego numer 7 opuścił prasę i zawiera: 1. O teatrze warszawskim, „I. słowo wstępne“, przez Bronisławę Zawadzkiego. 2. Teatr Meiningenski i reforma sceny, przez Władysława Bogusławskiego (ciąg dalszy). 3. O genezie muzyki przez

Herberta Spencera. 4. Odstąpienie pomnika Dumasa (z ryciną). 5. Alfred Grünfeld (z portretem). 6. Teatr czeski w Pradze. Przegląd muzyczny, przez Jana Kleczyńskiego. 7. Mozajka. 8. Kronika. 9. Nowości muzyczne. 10. Fejleton: Z za kulis. 11. Obrazki z życia teatralnego, retuszował Aureli Urbański (ciąg dalszy). Dodatek nutowy, Gondoliera Em. Saurer'a (na skrzypce z fortepianem, głos skrzypcowy oddzielnie) Op. 22 nr. 1 i „Ave Verum“ Mozart-Liszt.

Listy o międzynarodowej wystawie elektrycznej.

(Ciąg dalszy.)

Podobny do Pixiego przyrząd zbudował Stöhrer, który zaprowadził w przyrządzie Pixiego właściwie to tylko ulepszenie, że nie magnes osadził na osi, lecz induktor, który nie jest tak ciężki jak magnes, a ztąd za pomocą takiej samej siły da się szybciej obracać. Odtąd wszystkie maszyny są budowane tak, że nie magnes, lub później magnesy są w ruch wprawiane, lecz induktor. Na osi induktora też, a nie na osi magnesu lub magnesów (bo te już osi nie mają) osadzony jest kommutator. Już ten sam Stöhrer zbudował w r. 1848 większy przyrząd, zupełnie zresztą na wzór swego pierwszego, z pomnożeniem tylko jednego magnesu do liczby trzech i z takim samym pomnożeniem szpilek w induktorze. Przez to nie tylko znacznie przyspieszył następstwo chwilowych prądów, lecz także spotęgował znacznie ich siłę.

W przyrządach Pixiego i Stöhrera mamy tedy prototyp i ulepszony typ wszystkich maszyn do wytwarzania elektryczności indukcyjnej. Potrzeba nam tylko spamiętać sobie magnesy (nieruchome), induktor (ruchomy) i kommutator na osi induktora, aby odrazu zrozumieć istotę rzeczy w każdej maszynie takiej i uprzytomnić sobie sposób działania jej aż do chwili wyjścia prądu elektrycznego poza kommutator w drut prowadzący go za maszynę do dowolnego użytku siły jego. Tylko w konstrukcji maszyn najrozliczniej są zmiany.

Wszystkich rozmiarów maszyny magnetoelektryczne, do wytwarzania głównie światła do latarni morskich, budowało towarzystwo francuskie *L'Alliance*, od którego też system maszyn tych ma swą nazwę. Używano do nich 32 do 48 ogromnych podków magnesowych, z których każda ważyła 20 kilogramów, a 48 do 80 szpilek, po 10 centymetrów długich, a mających 4 centymetry średnicy. Liczba szpilek, jak widzimy, nie równa się tu liczbie biegunów magnesowych, których jest 64 do 96, bo konstrukcja maszyny jest inna. Magnesy są osadzone między rusztowaniem maszyny tak, że co ośm z nich stanowi olbrzymią gwiazdę o tyluż promieniach dwuistych, bo każda podkowa, zwrócona biegunami ku środkowi gwiazdy, wyobraża ten promień. Takich gwiazd stoi więc cztery do sześciu jedna za drugą w takim od siebie oddaleniu, jaka jest długość szpilek. Przez centrum tego rzędu gwiazd przechodzi wałek, na którym leżą szpulki w tyluż wyłobieniach, ile jest biegunów magnesowych każdej gwiazdy, t. j. w szesnastu; w każdym zaś leżą, jeśli maszyna składa się z czterech gwiazd, po trzy szpulki, a jeśli składa się z sześciu gwiazd, po pięć szpilek. Szpulka od szpulki w tem samym wyłobieniu oddalona jest o grubość podkowy magnesowej. Gdy tedy wałek się obraca, szpulki przechodzą między dwoma magnesami, ściągając się z oboma biegunami ich, tak, że każda szpulka otrzymuje indukcję elektryczną od dwu magnesów naraz. Jestto więc znaczne wyzyskanie siły magnesów. Wobec wielkiej liczby magnesów i przy szybkim ruchu wałka, robiącego 1400 obrotów na minutę, prądy zmienne powstają bardzo szybko po sobie, tak że o przerwach między jednym a drugim mówić już nie można; a szybkość ta wraz z liczbą wszystkich szpilek i z siłą wielkich magnesów składa się na prądy bardzo silne. Maszyna o 32 magnesach służy do wytwarzania światła elektrycznego o intensywności 1000 świec, co ostatecznie nie jest wcale wielkim rezultatem wobec wielkich rozmiarów maszyny i kosztowności jej, tudzież kosztów utrzymania jej w ruchu, do czego potrzeba siły pięciu koni. Dlatego też obecnie już ich się nie buduje, skoro wynaleziono maszyny tańsze, a skuteczniej pracujące od którejkolwiek maszyny magnetoelektrycznej, który to rodzaj, tu i owdzie używany jeszcze, należy właściwie już do historii elektryki.

Innego systemu w celu jaknajpełniejszego wyzyskania magnetyzmu do wytworzenia silnych prądów elektrycznych chwycił się Siemens. Induktor jego wynalazca, jest to jedyna jedna wielka szpulka, nawijana nie wprost, lecz wzdłuż. Żelazna dusza jej przedstawia się w formie wałka

z dwu przeciwległych stron wzdłuż szeroko i głęboko wyciętego, tak że drut podłużnie nawijany wypełnia oba te rowy do tego stopnia, iż dusza wraz z nawiniętym drutem stanowi rzeczywiście zupełnie okrągły wałek, którego końce są potem oprawione w należyty sposób, żeby go można obracać i wyprowadzić wytworzoną w drucie elektryczność na zewnątrz. Wałkowały induktor ten jest wsunięty między bieguny całego szeregu podków magnesowych, które w tym celu są łukowato wycięte. Wprawiony w bardzo szybki ruch, induktor ten z powodu swego ustawicznego ściągania się z magnesami i niezmiernie szybkiego następowania po sobie prądów wytwarza większą siłę elektryczną od którejkolwiek z maszyn poprzednio opisanych.

Pomijamy już inne systemy maszyn magnetoelektrycznych, a wspomniemy tylko o jednym jeszcze, który nabrał wielkiego znaczenia i z pewnemi modyfikacjami utrzymał się po dziś dzień. Wszystkie opisane tu i nieopisane maszyny potrzebują do zrównania prądów zmiennych kommutatora. Przyrząd ten jednak ma swoje niedogodności. Kommutator przejmując prądy elektryczne wytwarzające się w induktorze, za pomocą sprężyn ślizgających się po wirującej osi induktora. Sprężynki te nie przylegają tak mocno do osi, żeby elektryczność, przechodząc z osi do sprężynki, mogła tak płynąć jak np. w drucie; napotyka owszem między osią a sprężynkami na pewien opór, który objawia się w ten sposób, że cząstka elektryczności przeskakuje z osi do sprężynki w formie iskierki. Nie znaczy to wiele, ale jest zawsze pewnym zmarnotrawieniem kosztownej siły elektrycznej. O wiele większa a toli jest niedogodność następująca: Aby kommutator mógł pełnić swe funkcje, trzeba na metalowej osi induktora, służącej za przewodnik elektryczności z niego samego do sprężynki kommutatora, porobić w pewnych miejscach wązkie paski izolujące, tj. nie przepuszczające elektryczności do sprężynki, tak że płynący z induktora prąd nie ma gdzie przepłynąć w chwili, gdy sprężynka dotknie się paska izolującego. Skutkiem tego elektryczność wybucha iskrą o wiele silniejszą od powyżej wspomnianej. Tu zmarnotrawienie elektryczności jest o wiele większe, a nadto silna iskra ta szkodzi kommutatorowi bo go ostatecznie spali. Bardzo dogodny, bo obywający się bez kommutatora induktor wynalazł w r. 1860 profesor Pacinotti z Florencji. Induktora takiego pierwszy użył Gramme w Paryżu; dla tego znany też jest pod nazwą induktora Pacinotti-Gramme, a więcej jeszcze pod nazwiskiem samego Gramme. Jest to induktor w postaci pierścienia wirującego między biegunami magnesu. Dusza jego nie jest z jednej sztuki żelaza, lecz składa się z kilkunastu krągów z grubego drutu; a na niej nawinięty jest wprost przeciw cieni drut izolowany, który w ten sposób stanowi jedną szpulę bez końca. Induktor tego kształtu daje prądy, idące odrazu w jednym i tym samym kierunku. Potrzeba wprawdzie i tu dwu sprężynek, lub szczepek metalowych, ślizgających się na pewnych dwu punktach obwodu pierścienia (punkta neutralne) najdalej oddalone od obu biegunów magnesu) celem wyprowadzenia elektryczności po za maszynę, ale sprężynki te mogą mieć co najwyżej niedogodności kommutatora, którą poznaliśmy jako niewiele znaczącą.

Gramme zresztą nie tylko pierwszy skonstruował taki induktor, lecz zarazem ulepszył pomysł Pacinottiego, albo — może i pogorszył. Musimy bowiem nadmienić, że i wszystkie maszyny z niepierścieniowemi induktorami są pogorszeniem pomysłu wielkiego wynalazcy elektryczności indukcyjnej, Faradaya; są pogorszeniem jego tarczy miedzianej, przerywanej ustawicznie ruchem swym wirującym pole siły magnetycznej przed biegunami magnesu. Dopiero Pacinotti zbliżył się bardzo do Faradaya, a Gramme może znow się oddalił. Nie możemy tu jednak zapuszczać się w dociekania naukowe. Pierścień Gramme obwinęty jest nie jednym ciągłym drutem, nie jedną szpulą bez końca, lecz kilkunastoma drutami, czyli tyluż szpulkami krótkimi, których końce jednak są z sobą zlutowane. Wszystkie szpulki są też nawijane w jednym kierunku. Od miedzianego paska, leżącego na osi. Tych drutów i pasków na osi jest tyle, ile szpilek na pierścieniu. Paski te są izolowane. Elektryczność wytwarzająca się, gdy pierścień jest w ruchu, idzie drutami temi do pasków, a z tych zbierają ją dwie ślizgające się na nich szczepek metalowe i prowadzą do drutu odchodzącego od maszyny do użycia dowolnego. Paski te nazywają się tu kolektorami. Mamy więc zamiast kommutatora kolektor, podobny zresztą do kommutatora i nieraz też błędnie kommutatorem zwany, podobny ztąd także, iż w skutek izolacji swej jest niewnie niedogodny, jak

kommutator. Bądź co bądź, induktor Pacinotti-Gramme stanowi wielki postęp w konstrukcji maszyn elektrycznych, dając prąd ciągły i jednego kierunku bez kommutatora, który oznacza marnotrawstwo elektryczności. (D. n.)

OSTATNIA POCZTA

Z powodu zapowiedzianego na dzień dzisiejszy uroczystego przebiecia tunelu arulańskiego pisze *Wiener Abendpost*: „W dzień imienin Najj. Pani dokonaniem i obchodem będzie uroczyste przebiecie góry arulańskiej. Jego Ekscelencya p. minister handlu baron Pino udaje się osobiście na miejsce, gdzie na ziemi austriackiej inżynierowie austriaccy, w zdumiewająco krótkim czasie dokonali olbrzymiego dzieła, owego wiecześniejszego pomnika sił i wiedzy własnej, owego wyniosłego, milowego łuku tryumfalnego umiejętności. Skoro p. minister podłoży lont pod ostatnią minę, skoro runie ostatnia ślaba ściana kamienna dzieląca obydwie podkopy tunelu, wtedy robotnicy i goście przybyli na uroczystość ze wschodu i zachodu podadzą sobie dłonie, a zarazem otworzy się nowa brama dla obrotu światowego, nowy zostanie utworzony gościniec, który ma błogo oddziaływać na związek naszej ojczyzny ze zachodem.“

Wszystkie dzisiejsze dzienniki wiedeńskie i peszteńskie podnoszą we wstępnych artykułach ogromne znaczenie przebiecia góry arulańskiej i sławiają dzieło, dokonane własnymi siłami w tak krótkim przeciągu czasu. W przedmiocie tym piszemy na innym miejscu.

Podajemy poniżej spis tych przedłożeń rządowych i wniosków posełskich, które w poprzedniej sesji Izby deputowanych zostały przekazane właściwym komisjom, tam już zostały częściowo przedyskutowane i będą mogły przyjść pod obrady na sesji Izby deputowanych, rozpoczynającej się dnia 4 grudnia b. r. W ubiegłej sesji przekazano komisji ekonomicznej: Wniosek dep. Halwicha, względem rewizji ordynacji monopolu państwowego dla ceł z r. 1835; przedłożenie rządowe o reformie przy robotach górniczych; wniosek dep. Pachera w sprawie fałszowania jakości towarów. Komisji budżetowej przekazano: Przedłożenie o galicyjskim i krańskim funduszu indemnizacyjnym. Komisji podatkowej: wniosek dep. Raczyńskiego względem reformy ustawy o księgach gruntowych; wniosek dep. Mengera o kramach wędrownych i wysprzedaczach; nowe przedłożenie podatkowe. Komisji przemysłowej: wnioski dep. Fuchsa (o świętenciu niedzieli), dep. Schönerera (o godzinach roboczych w fabrykach), dep. Chlumeckiego (socyjalno-polityczne reformy) i dep. Matusza o Izbach przemysłowych. Część wniosku Chlumeckiego odesłano do osobnej komisji. Wreszcie komisji przemysłowej przekazano przedłożenie rządowe o uregulowaniu koncesyonowanego przemysłu budowlanego. Komisji prawnej: Przedłożenie rządowe o odszkodowaniu osób niewinnych zasądzonych; wniosek dep. Rossera o wydanie ustawy ułatwiającej środki do życia (*Lebensmittelgesetzes*) i wniosek dep. Hevera o zarządzeniu włocegozostwu. Osobnym komisjom przekazano: Ustawę o rybołówstwie; wniosek dr. Koppa (w sprawie dr. Kamińskiego); wniosek dep. Exnera o ochronie marek patentowych; ustawę akcyjną; część wniosku dep. Chlumeckiego o socyjalno-politycznych reformach; przedłożenie rządowe o najwyższej Izbie obrachunkowej i ustawę o nieszkodliwym odciąganiu wód górskich.

Dalej będą oddane do pierwszego czytania wnioski: dep. Jaquesa o zmianie ordynacji procedury karnej; dep. Portheima o ulgach przy opłacie podatków od mieszkań zajmowanych przez klasy uboższe i dep. Schönerera o zmianie ustawy z d. 2 kwietnia 1873. Obok tego znajdują się przedłożenia, które, jak nowa ustawa karna i nowa procedura cywilna, zalegają jeszcze z sesji dawniejszych.

Presse potwierdza, że przed feryami Bożego Narodzenia zostaną załatwione tylko prowizoryum budżetowe i weryfikacje wyborów z większej własności morawskiej.

Potwierdza się wiadomość, że admirał Pöckh, szef sekcji marynarki, podał się do dymisji i że w jego miejsce zostanie powołany kontradmirał Maksymilian Daublebsky baron Sternneck. Kontradmirał Daublebsky zdobył sobie rozgłosne imię w czasie bitwy pod Lissą, kiedy to zdiobem, dowodzonego przez siebie pancernika „Cesarz Maksymilian“ tak gwałtownie uderzył na największy okręt włoski „Re d'Italia“, że tenże od razu poszedł z całą załogą na dno morza. Kontradmirał przybył już do Wiednia

Admirał Pöckh liczy obecnie lat 58 i od osnaściego roku życia swojego należy do składu marynarki austriackiej. W czasie wojny w r. 1863 awansował na kontradmirała, a po śmierci Tegethoffa w roku 1872 na wiceadmirała. D. 18 września roku zeszłego został admirałem.

Sejm węgierski rozpoczął przedwczoraj swoje czynności. Przedewszystkiem zajmie się on projektem ustawy o małżeństwach pomiędzy żydami i chrześcianami, kwestyą podwyższenia podatków i budżetu.

Na sobotnim posiedzeniu stronnictwa liberalnego Izby węgierskiej prezes gabinetu Tisza wystąpił w obronie projektu ustawy o małżeństwach pomiędzy żydami i chrześcianami. Idzie tutaj, powiedział minister, nietylko o usunięcie z życia codziennego licznych anomalij, lecz także o zupełne faktyczne równouprawnienie pod względem socyalnym wyznania, obdarzonego w kierunku prawnym najobszerniejszym równouprawnieniem. Było to od dawna obowiązkiem prawodawstwa, a jest przedewszystkiem obecnie, gdy w kraju powstało tak zwane antisemickie stronnictwo. Ono to starało się szerzyć pomiędzy ludem pogłoskę, że sejm i rząd sympatyzują z jego nierozumnymi i szkodliwymi tendencjami. Projekt ustawy, o którym mowa, przekona kraj i zagranicę, że antisemityzm nie ma zwolenników w kołach poważnych. Mowca dodał, że pojmuje zupełnie drażliwe stanowisko duchownych katolickich, zasiadających w parlamencie, wobec tej ustawy; prosi jednakże wszystkich innych członków Izby, aby w tej kwestyi popierali zabieg rządu. Wreszcie oświadczył p. Tisza, że rząd nie zgodzi się na żaden wniosek, któryby zmierzał do cofnięcia lub odroczenia projektu. Po tem oświadczeniu stronnictwo liberalne uchwaliło głosować solidarnie za projektem. Obrady ogólne nad tym przedmiotem zajmą dwa posiedzenia.

Jutro zbiera się sejm pruski.

Cesarzewicz niemiecki wyjechał przedwczoraj z Berlina do Madrytu. Wczoraj rano stanął w Bazylei. Zład po krótkim wypoczynku miał się udać w dalszą podróż na Luzern do Goeschenen, z kądem po śniadaniu na Airolo, Chiasso i Medyolan do Genui, gdzie miał przybyć w nocy o 12 godzinie z niedzieli na niedzielę.

W poniedziałek 19 b. m. na cesarzewicz wsiąść w porcie geneńskim na okręt Port hiszpański, w którym wylądował cesarzewicz, nie jest dotąd wiadomym. Potwierdza się, że eskadra niemiecka, która powiżie cesarzewicza do Hiszpanii, wypłynie z Genui z zapieczętowanymi rozkazami i dopiero na pełnym morzu otrzyma dyrektywę co do hiszpańskiego portu, w którym ma wylądować.

Do Pol. Corr. piszą z Rzymu, iż król włoski zamierzał udać się z Monzy na kilka godzin do Genui dla powitania dostojnego gościa.

Warszawski generał-gubernator Hurko zwiedzał twierdzę Zamość w lubelskiem. Jak donosi korespondent pod nową już redakcyą wychodzącego *Warszawskawo Dniownika*, zwracał Hurko baczną uwagę na cerkwie i szkoły w okolicy.

W skutek starań Apuchina, Ławrowski zostali mianowani przez cara rektorem uniwersytetu warszawskiego, a Ejsmunt dyrektorem instytutu agronomicznego w Puławach. Poprzednicy ich, Błagowieszczeński i Bażanów, zostali całkiem uwolnieni od służby, jak twierdzi *Prawdziwej Wiadomości*, na własne żądanie.

Jak piszą z Waszawy do *Czasu*, śledztwo prowadzone w sprawie agitacyi nihilistycznych wykrywa, że agitacya nie znalazła przystępu do szkół i instytucy polskich. *Proletaryat* wychodzi wprawdzie w polskim języku, ale dość przecyżta jeden numer, aby nabrać przekonania, kto go redaguje. „My stoimy na gruncie międzynarodowym, wołają, prowadzimy walkę przeciw carowi i jego rządowi — wyrzekamy się zupełnie wszelkiej styczności z polskim narodem — jesteśmy nihilistami rosyjskimi, a kto z nami nie trzyma, — uważamy go za zdrajcę i nikczemnika”.

Jak donoszą z Petersburga do *Polit. Corr.* pod dniem 14 bież. m. wszystkie doniesienia o programie podróży p. Giersa w powrocie z Montreux, są co najmniej przedwczesne. Wobec szczególniejszych okoliczności, które zniewoliły p. Giersa do podróży za granicę, nie da się w tej chwili powiedzieć nic pewnego, jak długo zabawi za granicą, ani też o ostatecznym programie podróży. W petersburskich kołach rządowych nic o tem nie wiedzą, jakoby p. Giers zamierzał powracać do Petersburga na Wiedeń.

Do *Polit. Corr.* piszą z Belgradu: Zamiarem przewodców stłumionego powstania było przeniesienie ruchu także w świeżo przyłączone powiaty Niszu, Pirotu i Wranji. W dniu 13 b. m. wysłano z Aleksinaczu uzbrojony oddział w kierunku Niszu, ażeby przedewszystkiem opanować to ludne miasto. W połowie drogi spotkali powstańcy dwie kompanie piechoty liniowej i przyszło do starcia, które trwało krótko i skończyło się rozproszaniem rokoszan. Dwie kompanie wojsk pomaszerowały wzdłuż Niszawy dalej i nad wieczorem stanęły w Aleksinaczu. To spotkanie i utarczka zapobiegły wznieceniu ruchu w świeżo przyłączonym terytorium Rokosz zupełnie stłumiony.

Korespondent paryski powtarza w *Polit. Corr.* znany już po części obraz stosunków dyplomatycznych francusko-chińskich i dodaje, że margrabia Tseng przyjął w istocie dziwną taktykę dyplomatyczną, by w rozmowach z dziennikarzami rozwijać poglądy na obecny stan rokowań chińsko-francuskich. Jako nowy szczegół wynurzeń Tsenga donosi korespondent, że dyplomata chiński, oświadczył, iż w razie wojny, władze chińskie nie byłyby w stanie dać dostatecznej opieki cudzoziemcom choćby innej narodowości, nie Francuzom. *Polit. Corr.* kończy uwagę, że podobne oświadczenia, jak Tsenga miałyby donosić znaczenie, gdyby wychodziły z ust Europejczyka i prawdziwego dyplomaty. Ewentualny napad na bezbronnych obywateli europejskich podczas wojny, przewidywany przez Tsenga mógłby stanowić w samej rzeczy o wiele groźniejszy *casus belli*.

Prezes ministrów Ferry postanowił dziś w poniedziałek, przedstawić komisyi wyczerpujące szczegóły o sprawie tonkińskiej. Rząd ma zamiar przyjąć proponowane przez komisyę podwyższenie kredytu tonkińskiego, jeżeli propozycya wyjdzie od stronnictwa unii republikańskiej. Według depesz do *Köln. Zt.* w komisyi zapanowały wielkie obawy, ponieważ rzeczywista wiadomości o położeniu w Tonkinie nie są tak pomyślne, jak o tem zapewnają dzienniki. Z dzienników francuskich tylko *Figaro* wbrew innym doniesieniom twierdzi, że generał chiński Tsung zgromadził od miesiąca w północnym Tonkinie około 6000 wojsk regularnych i obecnie z dawnymi siłami zbrojnymi stoi na czele 20.000. Anamiński komendant w Bakniuh ma mieć około 8000 żołnierzy pod swoim dowództwem.

Śledztwo przeciw rzekomemu sprawie zamachu Curieu wykryło dotychczas, że jest on synem oficera francuskiego, który umarł w czasie wojny, że odznaczał się zawsze egzaltowaniem usposobieniem i był członkiem grupy socyalnej. Curieu odebrał jakąś sumę, należąca się przedsiębiorcy, u którego był zajęty w Lille i za te pieniądze odbył podróż do Paryża i kupił rewolwer. Mówi w śledztwie o złej organizacyi socyalizmu i wyraził zdanie, że trzeba zabić Ferriego, ażeby przeraził burżoazję. Skonstatowano dalej, że Curieu jest wprawdzie fanatykiem, ale ma zdrowe zmysły. Zajęcie to uważają w Paryżu za wypadek podrzędnej znaczenia. Jedyne stronnictwo radykalne usiłuje przekonać, że był to zamach z pewnym planem podjęty.

Nowoje Wremia pisze: Zbliżenie Hiszpanii do Niemiec może pierwszemu z mocarstw przynieść korzyści, gdyż pozwoli Hiszpanii wyzwolić się z pod wpływu Anglii i Francyi. Jednakże przymierze odporne lub zającepne z Niemcami byłoby za kosztowne dla Hiszpanii, któraby utraciła korzystną pozycyę neutralności.

W depeszach z Londynu czytamy: Anglia, która dotychczas występowała zawsze stanowczo przeciw podniesieniu Hiszpanii do stanowiska wielkiego mocarstwa, oświadcza, że na przyszłość nie będzie stawiła opozycyi, ponieważ inne mocarstwa zgadzają się na przyznanie tego charakteru Hiszpanii.

Według twierdzenia *Temps* w kołach politycznych madryckich rozszerza się mniemanie, że p. Sagasta i większość Kortezów zgodzą się w zasadzie na głosowanie powszechne, w razie bowiem gdyby gabinet Posada-Herrera miał upaść pod wpływem intrzy parlamentarnych, przyszedłby prawdopodobnie do władzy gabinet, złożony z członków lewicy dynastycznej pod przydyencyą pp. Martos i Lopez Dominguez. Król Alfons XII ma zamiar pójść za przykładem króla Humberta włoskiego i spróbować polityki demokratycznej, choćby tylko dla dowiedzenia, że reformy nie są w niezgodzie z ideą monarchiczną. Takie mniemanie panuje w kołach arystokratycznych Madrytu, które — jak wiadomo — były zawsze w ogólności dobrze poinformowane o wszystkim w czasie dawniejszych przesilen.

Czytamy w *Univers*: „Jeden z dzienników prowincjonalnych doniósł, że hrabia Paryża przyjmował u siebie p. Eugeniusza Veuillot. Fakt ten jest prawdziwy. Hrabia Paryża, który ze względu na to, co mu nakazuje jego stanowisko, pragnie być w wielu rzeczach poinformowanym, wyraził życzenie widzenia się i rozmawiania z naczelnym redaktorem *Univers*, ten zaś uważał za obowiązek uczynić zadość życzeniu księcia. Przypominamy, że niemal zaraz po śmierci hrabiego Chamborda, *Univers* zajął stanowisko jeśli nie nieprzychylnie, to przynajmniej pełne rezerwy względem nowego pretendenta do tronu francuskiego.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Praga, 18 listopada. Uroczystość oddania czeskiego teatru narodowego przez komitet budowy odbyła się dzisiaj na scenie nowego teatru, który został wykonany z wielkim smakiem artystycznym. Sala teatralna jaśniała światłem elektrycznym. Dr. Rieger, oddając w imieniu komitetu budowy przybytek sztuki dramatycznej, miał gorącą przemowę, w której wskazał na artystyczne interesy i cele nowego gmachu. Zgromadzenie przyjęło tę mowę trzykrotnem *slawa i na zdar*. Prezes konsoreyum, Skramlik, oświadczył, iż teatr będzie dążył do zaszczepiania w narodzie prawdziwego poczucia sztuki. Dyrektor teatru, Schubert, dał uroczyste przyrzeczenie, że artyści będą działać w duchu tych myśli, którzy założyli i doprowadzili do skutku budowę świątyni sztuki. Trzykrotny okrzyk *slawa* zakończył uroczystość.

Praga, 18go listopada. Galowe przedstawienie w nowym czeskim teatrze narodowym, na którym byli obecni namiestnicy Czech i Morawy, liczni goście zaproszeni, pomiędzy tymi polskie i ruskie deputacye w strojach narodowych, odbyło się pod każdym względem wspaniale. Opera Smetany *Libussa* została przedstawioną temi samymi siłami co przed dwoma laty. Kostiumy były nad wszelki wyraz wspaniałe i zastosowane do epoki, w której odbywa się akcyja. Kompozytora, który sam dyrygował, przywoływała kilkakrotnie zgromadzona publiczność.

Sanct-Anton 18go listopada. P. minister handlu br. Pino i namiestnik przybyli tutaj dzisiaj o godzinie w pół do piątej i zostali powitani przez komitet budowy tunelu arulańskiego. St. Anton przystrojone w chorągwie i festony.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 17 listopada 1883. godz. 1. min. 46 Losy kredytowe 64-50 Węg. akcyje kredyt. 276-80 Akcyje anglo-austr. 105-50 Akcyje banku Union 107-25 Akcyje kolei Karola Ludwika 283- Akcyje kolei północnej 253-50 Akcyje kolei południowej 139-10 Akcyje kolei Alföld 165-50 Akcyje kolei Elżbiety 312-10 Akcyje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 167- Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 144- Wiedeńskie losy 124-50 Akcyje kolei Rudolfa — Akcyje kolei Albrechta — Węgierskie obligacye państw w złocie 97- Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 98-80 Losy regulacyi Cisy 109-90 Losy tureckie 20-50 Węgierska renta 86-85 Akcyje banku związkowego 102-75 Akcyje banku obrotowego — Akcyje kolei węgiersko-galicyjskiej — Akcyje kolei państwowej — Rubel papierowy 1-17 1/2 Węgierskie losy 113-75 Marka niemiecka — Usposobienie silne.

Wiedeń, 17 listopada 1883. godzina 5 min. 30 Akcyje kredytowe 278-80 Anglo-Austr. — Akcyje banku Union — Kolej Karola Lud. 282-75 Południowa — Renta papierowa 78-80 Galicyjskie listy zastawne 101-40 Galicyjskie obligacye indemnizacyjne — Galicyjski bank rustykalny 98 (?) Losy z roku 1880 — Napoleondor 957 1/2 Rubel pap. — Usposobienie

Wiedeń, 19 listopada 1883. godzina 11 min. 30 Akcyje kredytowe 278-90 Anglo-Austr. 1-5-50 Unionbank 107-40 Kolej Karol. Ludw. — Południowa 139-50 Renta papierowa — Galicyjskie listy zastawne — Galicyjskie

Galicyjskie obligacye indemnizacyjne — Galicyjski bank rustykalny — Losy z roku 1880 — Napoleondor 958 — Rubel papierowy 1-17 1/4 Usposobienie słabsze.

Telegramy zbożowe z d. 17 listopada. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogram. 10-25 do 10-75 zł. żyto — do — zł. jęczmień — do — zł. kukurudza — do — zł. owies — do — zł. okowita per 10.000 liter procent 33 — do 33-25 zł. Buda-Peszt: Pszenica 100 kilogr. (na jesień) 10-24 do 10-26 zł. rzepak (sierpień—wrzesień) — do — zł. Berlin: Pszenica żółta (maj—czerwiec) 180 — m. żyto — m. spiritus 50-30. olej rzepakowy 66-30 m. Szczecin: Pszenica — rzepik — Paryż: maki 159 kilogr. 53-60 fr. olej rzepakowy 77-50 fr. spiritus — fr. Włocławek: Pszenica — żyto — owies — spiritus — kukurudza — Kolonia: Pszenica —

Odpowiedzialny redaktor Adam Krechowicki

Pociągi kolejowe.

Od 1 czerwca 1883
podług zegaru lwowskiego
Ochodzą ze Lwowa.

Do Krakowa: o godzin. 10 min. 50 wieczorem pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany i o godz. 6 min. 35 rano pociąg lokalny.
Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 15 po południu i o godzinie 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.
Do Podwoleżysk: z głównego dworca o godz. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 38 po południu i o godz. 10 min. 31 wieczór pociąg mieszany.
Do Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany; wieczór o godz. 7 min. 10 pociąg omnibusowy i o godz. 11 min. 20 przed połudn. pociąg lokalny Lwów-Szczerec.
Do Podwoleżysk: z dworca Podzamcze, o godz. 6 min. 10 rano pociąg pospieszny, o godz. 1 min. 4 po południu i o godz. 11 wieczór pociąg mieszany.

Przychodzą do Lwowa.

Z Krakowa: o godz. 5 min. 40 rano pociąg pospieszny; o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy; o godz. 11 min. 40 przed południem pociąg mieszany, o godzinie 7 min. 54 wieczór pociąg lokalny.
Z Podwoleżysk: na dworzec główny lwowski, o godz. 10 min. 30 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min. 5 rano i o godz. 4 min. 16 po południu pociąg mieszany.
Z Podwoleżysk: na dworzec Podzamcze o godz. 10 min. 17 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 2 min. 31 rano i o godz. 4 min. 48 po południu pociąg mieszany.
Z Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 8 min. 20 pociąg omnibusowy, wieczorem o godz. 8 min. 32 pociąg mieszany i o godz. 1 min. 53 po poł. pociąg lokalny Szczerec-Lwów.
Z Czerniowiec: o godz. 10 min. 0 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min. 35 rano i o godz. 3 min. 52 po południu pociąg mieszany.

August Schellenberg
we Lwowie
poleca
Najlepszy
PORTLAND CEMENT
w beczkach
po 167 kilogram.
po 100 „
po 50 „
Najtaniej!

Cement portlandzki
Arnold
Werner
we Lwowie
Sobieska 13
Wapno hydrauliczne

Adwokat
Leon Wszelaczyński
przeniósł kancelaryę swoją do kamienicy W. Stromengera. Ulica Jagiellońska, liczbą 28.

Teatr hr. Skarbka.

Dzisiaj w poniedziałek 19 b. m., po raz Iszy: „Pierwszy bal“ obrazek sceniczny w 1 ak. Gabrieli Zapolskiej, po raz trzeci: „Skowronek“ kom. w 1 ak. E. Gondineta i po raz Iszy: „Ciotka na wydaniu“ kom. w 1 ak. J. Bliżnińskiego.

We wtorek 20 b. m., po raz Iszy w tym sezonie: „Lukrecya Borgia“ opera w 3 ak. Donizetti'ego.

We środę 21 b. m. wznowione: „Spirytyści“ kom. w 4 ak. J. Mosera.

We czwartek 22 b. m.: „Traviata“ opera w 4 ak. Verdi'ego.

W piątek 23 b. m., po raz Iszy: „Assunta Leoni“ kom. w 5 ak. Adolfa Wilbrandta.

W sobotę 24 b. m.: „Gaskończyk“ op. kom. w 4 ak. Soupe'go.

W dniu 29 b. m. wznowieni będą: „Konfederaci Barscy“ w następującej obsadzie: Hrabinę odegra pani Nowakowska, Jenerała p. Zboiński, Doktora p. Fiszer, Księdza Marka p. Zelazowski, Puławskiego p. Woleński, Choiseula p. Kwieciński, Adolfa p. Hierowski, Wojewodę p. Pieniążek, Zbroję p. Ruskowski, Burmistrza m. Krakowa p. Sachorowski i inni.

Z oper oprócz „Carmen“ przygotowuje się dawno niegrany: „Napój miłosny“ z pnią Szlezygierówną i p. Myszugą.

Przyjechali do Lwowa dnia 19 listopada 1883.

Hotel Georgea Pp. K. hr. Dzieduszycki z Martynowa. W. Br. Czechowski z Gliny. A. Sozański z Grabowa. F. Sozański z Kornalowie. A. Czajkowski z Dusanowa. S. Wachowicz z Sidorowa.

Hotel Europejski Pp. W. Gniewosz z Potoka złotego. A. Grabianka z Rossyi. H. Baderli z Wiednia. E. Grossman z Wiednia. J. Stryjski z Bośni.

Hotel Warszawski Pp. S. Frankowski z Komańczy. J. Szalay ze Złoczowa. K. Steinhauer ze Stanisławowa. Janowski ze Stryja. Dr. Krzyształowicz z Doliny. F. Swistun z Rzeszowa. Nęcki z Czortkowa.

Hotel Angielski. Pp. W. Górski z Krakowa. W. Leśniewski z Warszawy. J. Monderer z Jasienia. H. Monderer z Zabelca. M. Monderer z Bochni. E. Epstein z Berlina.

Spostrzeżenia meteorologiczne. (Z obserwatorium e. k. Uniwersytetu we Lwowie: z dnia 19 listopada 1883 o godzinie 7 rano.

Barometr 741.72mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy +5.0°C. Psychrometr wilgotny +4.6°C. Prężność pary 6.1mm. Wilgość 94%. Zachmurzenie 10 Wiatr S2 Ozon 8.

Temperatura powietrza +4.0°R. Barometr opada. Stan barometru nad poziom morza 767.62mm. Najwyższa temp. dnia wczorajszego 7.4°C. Najniższa temp. w nocy 4.8°C. Ilość opadu mierzonego o 7 g. 0.0mm.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

(Z obserwatorium e. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie.)

φ = 49°50' λ = 41°41' w. = 340m,5 Dla 20 listopada

E. = -14m 17.8s θ = 15h 56m 22.8s Zachód słońca 19go listopada 4h. 10m., 3, wschód 19. 22n. 4.

W listopadzie nastąpi pierwsza kwadra księżycowa 7d 13h 40m 5; pełnia 14d 6h 13m 4, ostatnia kwadra 21d 3h 19m 7; now 23d 8h 30m 3.

Księżyc będzie w punkcie odziemnym (Apogeum) 26d 13h, 5; w punkcie przyziemnym (Perigeum) 13d 20h.

Równanie czasu będzie przez cały listopad ujemne, w skutek czego zegary słoneczne wyprzedzać będą zegary zwykłe o ilość E. w prawdziwe południe.

Z sześciu planet spostrzegać możemy wolnym okiem: 1. Wenerę dopiero ku końcowi miesiąca, ja-

ko wieczorna gwiazda, w konstelacji Niedźwiadka, zachodzi blisko godzinę po słońcu. 2. Saturna w konstelacji Byka, wschodzi na początku miesiąca przed 6h, na końcu przed 4h. 3. Jowisza w konstelacji Raka, wschodzi na początku przed 1h, na końcu o 8h. 4. Marsa w konstelacji Raka, wschodzi na początku po 1h, a na końcu po 9h.

Table with 4 columns: Date (18 listopada 1883), Station (Stan barometru w milimetr.), Temperature (Stan termometru suchego w st. Cels.), Humidity (Stan termometru wilgotnego w st. Cels.), etc.

(N.B. 19/11 1883 od 12h w połud., do 12h w połud. 20/11). Przy wietrze zachodnio-południowym i temperaturze normalnej niebo zamglone, powietrze wilgotne, pogoda możliwa.

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 17 listopada 1883.

Table with 2 columns: Item (I. Akcje za sztukę, 2. List. zast. za 100 zł., 3. Listy dłużne za 100 zł., 4. Oblig. za 100 zł., 5. Losy miasta Krakowa, 6. Monety), Price (płać, żądają).

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 13 listopada 1883.

Table with 2 columns: Item (I. Dług państwa, 2. Obligacje indenn. 5 pr. (za 100 zł. m. k.), 3. Akcje, 4. Listy zastawne losowane, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)), Price (płać, żądają).

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 13 listopada 1883.

Table with 2 columns: Item (Kurs złota, Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej, Telegrafowany kurs wiedeński z dnia 17 listopada 1883.), Price (płać, żądają).

Kurs złota.

Table with 2 columns: Item (Dukat cesarski men., Korona, 20-frankówka, etc.), Price (płać, żądają).

DZIENNIK URZĘDOWY.

Konkursa.

L. 3537/pr. (7594 1-3) Przy c. k. sądzie krajowym w Krakowie systemizowane zostały następujące posady: jedna posada Rady sądu kraj. i jedna sekretarza Rady, tudzież pięć posad adjunktów sądowych. Podania o te, lub przy innym sądzie kolegiatnym względnie co do adjunktów przy sądach powiatowych opróżnić się mogące posady, wnieść należy w terminie 14 dniowym do Prezydium sądu krajowego w Krakowie. Prezydium e. k. sądu krajowego W Krakowie, dnia 16 listopada 1883.

Licytacje.

L. 10609. (6830 1-3) W dniach 17 grudnia 1883 i 22 stycznia 1884 o godz. 10 rano odbędzie się w tut. sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nk. 41 w Głęboce powiecie Samborskim położonej, wyk. hip. 19 objętej, w sprawie e. k. uprz. Zakładu kredyt. włościańskiego przeciw Waškowi Huńka, pto 190 zlr. 22 ct. w. a. z pn. Cena szacunkowa i wywołania wynosi 900 zlr., wadyum 90 zlr. Na powyższych dwóch terminach realność tylko za, lub wyżej ceny wywołania sprzedana będzie. Gdyby rzeczona realność na powyższych terminach sprzedana nie została, przeto celem ułożenia ułatwiających warunków licytacyjnych wyznacza się termin na dzień 25 lutego 1884 o 10 rano. Resztę warunków licytacyjnych wolno w tut. sąd. registraturze przejrzeć.

Dla pobytu niewiadomych wierzycieli i innych ustanowiono kuratora adw. dra Ehrlicha, z substytucją adw. dra Fiternika w Samborze. C. k. sąd powiatowy m. d. Sambor, 8 września 1883.

L. 12318. (6890 1-3) Egzekucyjna licytacja realności n tab. 214 i 1/4 z gruntu n. tab. 135, obecnie wykazem hip. 549 gminy Folwarków wielkich objętej, Maryi Wisniewskiej własnej, odbędzie się na rzecz masy konkursowej Towarzystwa kredyt. miejs. we Lwowie pto 800 zlr. z pn. dnia 6 grudnia 1883, 11 godz. przed poł., w biurze 2 jako na czwartym terminie za jakakolwiekbyż cenę. Cena wywołania oraz szacunkowa 3142 zlr. 20 ct. wadyum 5 pr. Bliższe warunki można w sądzie przejrzeć. Wierzycielom po dniu 3 kwietnia 1881 hipotekowanym, lub którymyby uchwała licytacyjna nie mogła być doreczona, ustanowiono kuratorem adw. dra Ornsteina. C. k. sąd powiatowy. Brody, dnia 24 sierpnia 1883.

L. 4510. (6960 1-3) W dniach 20 grudnia 1883, 21 stycznia i 22 lutego 1884, każdym razem o 10 godz przed poł., odbędzie się w tut. sądzie publiczna egzekucyjna sprzedaż realności dłużnika Kindrata Bakaja własnej, w Książ-dworze pod lk. 220 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, na zaspokojenie wywalczonej pretensyi Chaima Kelmana w kwocie 113 zlr. a. w. Cena szacunkowa wynosi 180 zlr. Zakład 18 zlr. Przy trzecim terminie zostanie wspomniana realność i niżej ceny szacunkowej sprzedana.

Kuratorem niewiadomych z życia i miejsca pobytu wierzycieli ustanowiono Teofila Jaromeckiego. Protokół zastawniczego opisanie i oszacowania, jak również bliższe warunki licytacyjne, mogą być w t. s. registraturze przejrzane. C. k. sąd powiatowy. Peczniżyn, dnia 9 sierpnia 1883.

L. 6874. (7603 1-3) C. k. sąd powiatowy w Dolinie ogłasza, że dnia 22 listopada, 20 grudnia 1883 i 24 stycznia 1884 każdym razem o godzinie 11 rano odbędzie się przymusowa sprzedaż realności nieobjętej masy spadkowej Michała Chomyn własnej, pod lk. 76 w Miziniu położonej, niestanowiącej z tem, że realność ta na trzecim terminie także i niżej ceny szacunkowej sprzedana zostanie. Cena wywołania 270 zlr., wadyum 27 zlr. Reszta warunków w registraturze do przejrzania. Dolina, 20 września 1883.

L. 10607. (6832 1-3) W dniach 17 grudnia 1883 22 stycznia 1884, o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. k. 78 w Głęboce powiecie Samborskim położonej wyk. hip. 8 objętej w sprawie e. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Matwijowi Czopko pto. 119 zlr. 91 ct. w. a. zpn. Cena szacunkowa i wywołania wynosi 500 zlr., wadyum 50 zlr. Na powyższych dwóch terminach realność tylko za lub wyżej ceny wywołania sprzedana będzie. Gdyby rzeczona realność na powyższych terminach sprzedana nie została przeto celem ułożenia ułatwiających warunków licytacyjnych wyznacza się termin na dzień 18 lutego 1884 o 10 rano.

Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszo-sądowej registraturze przejrzeć. Dla pobytu niewiadomych wierzycieli i innych ustanowiono kuratora adw. dr. Fiternika z substytucją adwok. dr. Kohna w Samborze. C. k. sąd powiatowy m. d. Sambor, 8 września 1883.

L. 3728. (7602 1-3) C. k. sąd powiatowy w Czortkowie ogłasza, że dnia 22 listopada, 20go grudnia 1883 i 22 stycznia 1884, o godzinie 11 rano nastąpi licytacja ciała hipotecznego l. wyk. 47 gminy Czerkawszczyzny Anny Owczaryk własnego na 250 zlr. oszacowanego celem ściągnięcia pretensyi Zakładu kredyt. włościańskiego 150 zlr. aw. zpn. pod warunkami które z wyciągiem hipotecznym wolno przejrzeć w tusądowej registraturze. Zakład wynosi 25 zlr., cena wywołania 250 zlr. wa. Oraz zawiadania wszystkich wierzycieli którzyby prawo rzeczowe na tej realności po dniu 9 listopada 1881 hipotecznie nabyli lub którymyby niniejsza lub późniejsze uchwały z jakiego bądź powodu doreczone być nie mogły, że dla nich kuratorem adw. dr. Czackowskiego w Czortkowie ustanowiono. C. k. sąd powiatowy Czortków, z lipca 1883.

L. 3324. (7083 3-3) C. k. sąd powiatowy w Tuchowie wywalczonego z niejsca pobytu niewiadomego Józefa Smolucha, ażeby będąc powołanym do spadku zmarłej dnia 30 maja 1880 Teresie Smalarz o miejscu pobytu e. k. sąd lub ustanowionego kuratora Walentego Lisaka z Janin zawiadomił, inaczey pertraktacya li tylko z takowym przeprowadzona będzie. Tuchów, dnia 20 września 1883.

Licytacje.

L. 9366. (7592 2-3)
C. k. sąd powiatowy m. del. S. II. we Lwowie podaje do wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Schulima Neuwelt przeciw Janowi Stebelińskiemu, i masie nieobjętej s. p. Maryi Stebelińskiej pto 30 zhr. a. w. z pn. odbędzie się w zabudowaniu sądowym w dniu 13 grudnia 1883 o godz. 10 rano, publiczna licytacyjna sprzedaż realności pod nr. 6 lit. A w Hołosku wielkim z tem, że realność na tym terminie i niżej ceny szacunkowej 640 zhr. za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.

Zakład wynosi 64 zhr.
Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg hipoteczny, w tut. registraturze przejrzeć można.
Lwów, 23 lipca 1883.

L. 3798. (7576 2-3)
Dnia 22 listopada, 22 grudnia 1883 i 22 stycznia 1884, każdym razem o godz. 10 rano przedsięwzięcie sąd egzekucyjną sprzedaż w drodze publicznego przetargu realności pod nr. 50 w Rosochacu położonej, Hrynia Pilipezaka własnej, na zaspokojenie wierzycielności c. k. uprz. galic. Zakładu kredyt włośc. 137 zhr. 27 ct. w. a z pn. Cena wywołania wynosi 250 zhr. w. a. Wadyum 10 prc. tejeze.
Akt opisania i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tut. sądzie.
C. k. sąd powiatowy.
Borynia, dnia 12 września 1883.

L. 20664. (7295 2-3)
C. k. sąd powiatowy miejs. deleg. w Tarnowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia wierzycielności, Tarnowskiego Towarzystwa zaliczkowego, w kwocie 61 zhr. 40 ct. a. w. z przn., odbędzie się dnia 4 grudnia 1883, dnia 8 stycznia 1884 i dnia 5 lutego 1884 kazdym razem o godz. 10 przed południem, egzekucyjna sprzedaż przez licytację, realności pod l. k. 13 w Zabnie położonej, dłużnika Jacentego Mikosia własnej.
Cena wywołania 1030 zhr. w. a.
Wadyum 103 zhr. w. a.
Resztę warunków licytacji i akt oszacowania, przejrzeć można w tutejszej registraturze.
Tarnów, dnia 24 października 1883.

L. 1717. (7240 2-3)
W dniach 4 grudnia 1883, 8 stycznia i 5 lutego 1884, o godz. 10 z rana, odbędzie się w tut. sądzie licytacyjna sprzedaż realności z pod nr. 133 w Ostruszy, Jędrzeja Kani własnej, lwh. 102 objętej, na zaspokojenie sumy Anny Dziadzio w kwocie 100 zhr. a. w. z pn. mianowicie z tem, że na trzecim terminie realność ta nawet niżej ceny szacunkowej 558 zhr. 83 ct. a. w. najwięcej ofiarującemu sprzedaną będzie.
Wadyum wynosi 56 zhr. a. w.
Resztę warunków, wyciąg hipoteczny i akt oszacowania, można przejrzeć w registraturze.
C. k. sąd powiatowy.
Ciężkowice, dnia 30 września 1883.

L. 8650. (7283 2-3)
Celem zaspokojenia kwoty 69 zhr. w. a. z pn. na rzecz Wawrzyńca Wyrobka odbędzie się w dniach 3 grudnia 1883 i 14 stycznia 1884, kazdym razem o godzinie 10 rano w tut. sądzie licytacyjna sprzedaż powyżej lub za cenę szacunkową połowy realności pod nr. 11 sub. rep. 23 w Starych Stawach położonej, spadkobierców Jana Gawrona własnej, a w razie nieuzyskania tej ceny wyznacza się termin do ułożenia lżejszych warunków na dzień 14 stycznia 1884 o godz. 3 po południu, poczem trzeci termin na którym w mowie będąca realność nawet niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie z urzędu wyznaczonym zostanie.
Cena szacunkowa i wywoławca 550 zhr. Wadyum 55 zhr.
Kuratorem wierzycieli c. k. notaryusz p. F. Niemczewski w Oświęcimie.
C. k. sąd powiatowy.
Oświęcim, 31 sierpnia 1883.

L. 12207/7014. (7097 2-3)
W brodzkim sądzie powiatowym odbędzie się celem zaspokojenia Jakóba Japke i Ley zam. Bilem pto 250 zhr. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności l. tab. 944 w Brodach tudzież sum 700, 385 i 195 rubli w stanie biernym onej intabulowanych należących do Natana Suchodolera względnie jego spadkobierców Majera Wolfa Suchodolera, oraz z życia i miejsca pobytu niewiadomych Jakóba Mechla Suchodolera, Goldy Suchodoler urodz. Hornstein, Fischla Fisch i Chany Mann, zastąpionych przez ustanowionego kuratora Dra Wilhelma Ornsteina, która się odbędzie dnia 4 grudnia 1883 i 3 stycznia 1884 o godz. 10 rano za lub wyżej ceny szacunkowej zaś dnia

4 lutego 1884, również o 10 godz. rano i poniżej takowej pod warunkami w tut. uchwale z dnia 28 lutego 1862 l. 7140 sformułowanymi, które można w sądzie przejrzeć wraz z aktami oszacowania.
Wadyum wynosi 10 prc.
O czem się uwiadamia chęć współlicytowania mających, oraz niewiadomych wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu 7 marca 1883 weszli do tabuli i tych wszystkich, którymby niniejsza lub dalsza zapasé mające uchwały dla jakiegobądź powodu albo weale nie lub nie dość wcześniej doręczone nie zostały, przez kuratora adw. dr. Wilhelma Ornsteina.
Brody, dnia 25 sierpnia 1883.

L. 2376. (7310 2-3)
Zawiadamia się, że w dniach 5 grudnia 1883 i 21go stycznia 1884, kazdym razem o godzinie 10tej rano odbędzie się w tutejszym budynku sądowym celem zaspokojenia wekslowej pretensyi p. Karola Haempla w kwocie 500 zhr. wa. z pn. egzekucyjna licytacyjna sprzedaż praw własności i posiadania dłużnikowi Aronowi Fischerowi do realności pod nr. 145/258 w Oświęcimie przysługujących a to na obu terminach tylko powyżej lub za cenę szacunkową. W razie nieuzyskania takowej wyznacza się termin do ułożenia lżejszych warunków na 21 stycznia 1884 o godzinie 4 po południu, poczem trzeci termin, na którym w mowie będące prawa także niżej ceny szacunkowej sprzedane będą z urzędu wyznaczonym zostanie.
Cena szacunkowa i wywoławca 340 zhr. Wadyum 34 zhr.
Resztę warunków, protokół zajęcia i oszacowania i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w tutejszo-sądowej registraturze.
C. k. sąd powiatowy
Oświęcim, 27 lipca 1883.

L. 2202. (7193 2-3)
Celem zaspokojenia pretensyi Oświęcimskiej kasy sierociej w kwocie 108 zhr. w. a. z pn. tudzież przyznanych kuratorowi tejże kasy sierociej kosztów egzekucyjnego postępowania przedsięwzięta zostanie w dniach 3 grudnia 1883, 7 stycznia 1884; kazdym razem o godz. 10 rano, w tut. sąd. budynku egzekucyjna sprzedaż przez publiczną licytację realności pod nk. 56 w Oświęcimiu położonej, Karola i Elżbiety małż. Natorskich własnej, a to na obu terminach tylko za lub powyżej ceny szacunkowej, a w razie nieuzyskania takowej wyznacza się termin do ułożenia lżejszych warunków na dzień 7 stycznia 1884 o godz. 4 po południu, na który się wierzycieli hipotecznych z tem dołożeniem do sądu wzywa, iż niestawiający za zgadzających się z wnioskiem stawających uważani będą, poczem dopiero trzeci termin na którym w mowie będąca realność i niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie, z urzędu wyznaczonym zostanie.
Cena szacunkowa i wywoławca 1982 zhr. 69 kr. wadyum 198 zhr. w. a.
Protokół oszacowania, wyciąg hipoteczny i resztę warunków przejrzeć można w tut. sąd. registraturze.
Kuratorem wierzycieli dr. Kauffmann w Oświęcimiu.
C. k. sąd powiatowy.
Oświęcim, 7 maja 1883.

L. 6024. (7431 2-3)
C. k. sąd powiatowy w Tyśmienicy zawiadamia, że celem wydobywania pretensyi Towarzystwa "Wiara" w kwocie 60 zhr. a. w. sprzedawać się będzie w drodze przymusowej licytacji realność pod nr. 217 w Tyśmienicy położoną ciała tabularnego niestawiającego do dłużników Hrynia i Ofeny Abramczuk należącą w trzech terminach mianowicie dnia 30 listopada 31 grudnia 1883 i 30 stycznia 1884 zawsze o godz. 10tej rano w sali tut. sądu z tem, że przy trzecim terminie realność ta też poniżej ceny kupna 720 zhr. wa. kupioną być może.
Cena wywołania wynosi 720 zhr. w. a. zaś wadyum 72 zhr. wa.
Resztę warunków licytacji także protokół egz. opisania i oszacowania można przejrzeć w tut. registraturze.
C. k. sąd powiatowy
Tyśmienica, 22 września 1883.

L. 2051. (7142 2-3)
Podaje się do wiadomości, że celem zaspokojenia pretensyi p. Karola Haempla w kwocie 630 zhr. aw. zpn. z nakazu płatniczego z dnia 6 kwietnia 1881 do l. 1282 rozpisyje się licytacyjną sprzedaż połowy i 1/5 części czyli łącznie 7/10 części realności pod nr. 16 w Oświęcimie położonej spadkobierców Chai Barberowej własnych a to na dzień 30 listopada 1883 i 7 stycznia 1884 kazdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym budynku sądowym, na których to terminach w mowie będąca realność tylko powyżej lub za cenę szacunkową sprzedaną będzie. W razie nieuzyskania takowej wyznacza się termin do ułożenia lżejszych warunków na 7 stycznia 1884 o godzinie 4tej po południu, na który się wszystkich wierzycieli

z tem dołożeniem wzywa, iż niestawiający za zgadzających się z wnioskiem stawających uważani będą, poczem trzeci termin, na którym w mowie będąca realność nawet niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie z urzędu wyznaczonym zostanie.
Cena szacunkowa i wywoławca 820 zhr. 40 ct. w. a.
Wadyum 82 zhr. wa.
Kuratorem wierzycieli dr. Kaufman w Oświęcimie.
Protokół oszacowania, wyciąg hipoteczny i resztę warunków przejrzeć można w tut. sąd. registraturze.
C. k. sąd powiatowy
Oświęcim, dnia 15 czerwca 1883.

L. 2911. (7571 2-3)
Awizo.
Pod warunkami, ogłoszonymi dnia 9 października 1883 w numerze 230 "Gazety Lwowskiej", odbędzie się w c. k. **wojskowym magazynie prowiantowym w Krakowie** na **dnia 22 listopada 1883** ponowna rozprawa licytacyjna za ofertami, w celu zabezpieczenia dostawy w r. 1884 **owosa** dla stacyi **Chrzanów**.

O wszystkich bliższych warunkach, odnoszących się do rozpisanej rozprawy licytacyjnej, można się dowiedzieć każdego dnia w biurze c. k. wojskowego magazynu prowiantowego w Krakowie (Stradom, nr. 18, Ilgie piętro).
Z komisji Zarządu c. k. wojskowego magazynu prowiantowego w Krakowie.

L. 6829. (6847 3-3)
C. k. sąd obwodowy w Przemyślu zawiadamia, iż celem zaspokojenia pretensyi Przemyskiej kasy zaliczkowej rzemieślników i rolników w kwocie 200 zhr. z pn. odbędzie się publiczna licytacyjna wschodniej połowy realności pod lk. 2-0 w Przemyślu na Błoniu położonej, masy spadkowej s. p. Jana Misiewicza, a względnie tegoż oświadczonych spadkobierców tudzież Karoliny Misiewiczowej własnej, ciała tabularnego niestawiającej, a to w jednym terminie dnia 29 listopada 1883 o godz. 10 z rana, w biurze nr. 1 tut. sądu, na którym takowa także niżej ceny szacunkowej pozbývá zostani.
Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 1738 zhr. w. a.
Wadyum zaś 174 zhr.
Resztę warunków licytacyjnych, akt opisania i oszacowania w tut. registraturze przejrzeć można.
Przemyśl, 20 czerwca 1883.

L. 1061. (7547 3-3)
Celem zabezpieczenia dostawy żywności dla chorych i rannych w szpitalu, który krajowe stowarzyszenie patryotycznej pomocy czerw. Krzyża we Lwowie w koszarach cesarza Ferdynanda na wypadek wojny urządził zamierza, tudzież celem objęcia przedsiębiorstwa prania bielizny dostarczenia potrzebnych naczyń dla tegoż szpitalu, jak niemniej poczynienia odnośnych adaptacji t. j. wybudowania kuchni i łazienek, ropisuje się niniejszem licytacja za pomocą pisemnych ofert.
Oferty obowiązują tylko na rok 1884 i mają być wniesione najdalej do dnia 15go grudnia 1883, do biura zarządu Stowarzyszenia.

L. 31542. (7565 3-3)
Celem wydzierżawienia prawa poboru podatku konsumcyjnego od mięsa i wina począwszy od 1 stycznia 1884 do końca grudnia 1886 z zastrzeżeniem wypowiedzenia dzierżawy przed upływem ostatnich dwu lat lub bez tego zastrzeżenia odbędzie się publiczna licytacja wedle następującego przeglądu:

Liczba porządkowa	dla okręgu dzierżawnego	Przedmiot dzierżawy	Oznaczenie taryfy	Cena wywołania		Licytacja odbędzie się	
				zhr.	ct.	dnia	od—do godziny
1	Kosów z 25 miejscowośc.	Podatek konsumcyjny od mięsa	III	2870	—	27 listopada 1883	od 8 do 12 przed połud.
2	Nadwórna z 20 miejsc.			3582	—	28 listopada 1883	od 2 do 5 po południu
3	Obertyn z 30 mi-j.owośc.			2075	—		od 8 do 12 przed połud.
4	Jezierzany z 16 miejscow.	Podatek konsumcyjny od wina		1510	—	29 listopada 1883	od 2 do 5 po południu
5	Kuty miasto i Kuty stare			545	—		od 8 do 12 przed połud.
6	Horodenka z 31 miejscow.			261	—		od 2 do 3 po południu
7	Zabłotów i Demycze			135	60		

Jako wadyum składa się 10 prc. ceny wywołania. Oferty pisemne zaopatrzone we wadyum należy do 2 godziny po południu dniem przed ustną licytacją do rąk Naczelnika c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu wnosić. Wykaz miejscowości należących do pojedynczych okręgów dzierżawnych znajduje w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu, jakoteż w kancelaryi dotyczącego c. k. nadzoru straży skarbowej, w który każdy mający, chęć licytowania może wglądać. Bliższe warunki licytacji mogą być w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu przejrzane.
C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu.
Kołomyja, dnia 7 listopada 1883.

Bliższych warunków i objaśnień w tej sprawie udzieli biuro zarządu Stowarzyszenia w nowym gmachu Namiestnictwa na drugim piętrze.

Zarząd Stowarzyszenia patryotycznej pomocy czerwonemu Krzyżu.
We Lwowie, dnia 9 listopada 1883.

L. 1700. (7143 3-3)
Celem zaspokojenia pretensyi Karola Haempla w kwocie 600 zhr. wa. z pn. odbędzie się w dniach 29 listopada, 21 grudnia 1883 i 28go stycznia 1884, kazdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym budynku sądowym licytacyjna sprzedaż praw własności i posiadania jakie egzekutom Markusowi i Małce małż. Luksmanom do realności pod nr. 77/203 w Oświęcimie położonej na imię Izaaka Ungera zaintabulowanej przysługują. Na pierwszych dwóch terminach nastąpi powyższa sprzedaż tylko powyżej lub za cenę szacunkową, a na trzecim nawet poniżej takowej.
Cena szacunkowa i wywoławca 2500 wa. Wadyum 250 zhr. wa.
Kuratorem niewiadomego z miejsca pobytu Isaaka Ungera i niewiadomych wierzycieli adw. dr. Kaufmann w Oświęcimie.
Protokół oszacowania i resztę warunków przejrzeć można w tut. sąd. registraturze.
C. k. sąd powiatowy
Oświęcim, 8 kwietnia 1883.

L. 2311. (7204 3-3)
Celem zaspokojenia pretensyi Mojżesza Schmelza w kwocie 120 zhr. z pn. odbędzie się w dniach 30 listopada 1883 i 7 stycznia 1884 kazdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie licytacyjna sprzedaż realności hipotecznej pod nr. 29 w Przeciszynie położonej do spadkobierców po s. p. Józefie Zajacu należącej, a to na obu terminach tylko za lub powyżej ceny szacunkowej.
W razie nieuzyskania takowej wyznacza się termin do ułożenia lżejszych warunków na dzień 7 stycznia 1884 o godzinie 4 po południu, na który się wszystkich wierzycieli z tem dołożeniem do sądu wzywa, iż niestawiający za zgadzających się z wnioskiem stawających uważani będą poczem trzeci termin na którym w mowie będąca realność nawet niżej ceny szacunkowej sprzedana będzie z urzędu wyznaczonym zostanie.
Cena szacunkowa i wywoławca 2.600 zhr. w. a.
Wadyum 260 zhr.
Protokoły opisania, oszacowania, wyciąg hipoteczny i resztę warunków przegłądać można w tut. sąd. registraturze.
Kuratorem wierzycieli dr. Nowak.
C. k. sąd powiatowy
Oświęcim, dnia 18 czerwca 1883.

L. 7137. (7544 3-3)
Celem zaspokojenia wierzycielności Markusa Apisdorfa w kwocie 145 zhr. z pn. odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa relicytacyjna realności 107 w Ożomli położonej Jędrucha Luźnego własnej na terminie dnia 27 listopada 1883 o godzinie 9 rano, na którym to terminie realność ta i niżej ceny wywołania 760 zhr. w ogóle za jakąkolwiek bądź cenę sprzedaną będzie.
Cena wywołania 760 zhr., wadyum 76 zhr. w. a.
Dalsze warunki w tusądowej registraturze przejrzeć można.
C. k. sąd powiatowy
Jaworów, 20 października 1883.

(7565 3-3)
Powiat skarbowy Kołomyja.
Celem wydzierżawienia prawa poboru podatku konsumcyjnego od mięsa i wina począwszy od 1 stycznia 1884 do końca grudnia 1886 z zastrzeżeniem wypowiedzenia dzierżawy przed upływem ostatnich dwu lat lub bez tego zastrzeżenia odbędzie się publiczna licytacja wedle następującego przeglądu:

O g l o s z e n i e.

C. k. Minister handlu z dnia 31 października 1883 względem rozszerzenia istniejącego już w Wiedniu postępowania co do wypłaty wkładek pocztowej kasy oszczędności w krótkiej drodze na inne upoważnione do tego stacye zbiorcze pocztowej kasy oszczędności.

Od 16 listopada 1883 począwszy aż do dalszego zarządzenia mogą być wypłacane wkładki pocztowej kasy oszczędności nietylko w tejsze kasie, lecz też i w urzędach pocztowych (stacyach zbiorczych) do tego przeznaczonych w krótkiej drodze t. j. bez poprzedniego wysłania wypowiedzenia do pocztowej kasy oszczędności w Wiedniu, lecz jedynie za oddaniem wystawionego należycie wypowiedzenia i ostatniego potwierdzenia odbioru lub należności.

Spis upoważnionych w tym celu urzędów pocztowych ogłoszonym będzie osobno. Dotyczące bliższe postanowienia zawarte są w rozporządzeniu z 31go października 1883 l. 1730.

Wiedeń, 31 października 1883.

Pino (m. p.)

R o z p o r z á d z e n i e

c. k. Ministra handlu z dnia 31 października 1883 l. 1730 względem rozszerzenia zaprowadzonego już w Wiedniu postępowania co do wypłaty wkładek pocztowej kasy oszczędności w krótkiej drodze na niektóre stacye zbiorcze pocztowej kasy oszczędności.

§ 1. Stacya zbiorcza c. k. urzędu pocztowych kas oszczędności, które przez ministra handlu na wniosek Dyrektora pocztowej kasy oszczędności jako miejsca wypłaty oznaczone zostały; są powołane wypłacać wkładki wniesione w którejkolwiek bądź stacyi zbiorczej w krótkiej drodze t. j. bez poprzedniego wysłania wypowiedzenia do pocztowej kasy oszczędności w Wiedniu.

§ 2. Wypłaty te mogą na razie mieć miejsce tylko w kwotach od 1 do 20 zł. Przez wypłatę w krótkiej drodze nie może być książeczka wkładkowa saldowana t. j. nie może być cała należność pobrana.

§ 3. Do odebrania wypłaty w krótkiej drodze jest ten upoważniony, którego podpis w książeczce wkładkowej według przepisu został umieszczony. Wszelkie upoważnienia są niedopuszczalne.

§ 4. Na książeczki, zamiast których wystawiono duplikaty lub które są zaopatrzone duplikatem książeczki wypowiedzeń, dalej na takie, na których cięży protest przeciw wypłacie i w reszcie na duplikaty książeczek wkładkowych nie może być wypłaconą wkładka w krótkiej drodze. Lista takich książeczek arytmetycznie uporządkowana przysyłana będzie urzędem pocztowym z każdym numerem dziennika rozporządzeń.

§ 5. Bezwzględna wypłata nastąpi za oddaniem należycie wypełnionego wypowiedzenia i ostatniego potwierdzenia odbioru lub należności. Równocześnie odpisaną będzie odnośna kwota w książeczce jako wypłata.

§ 6. Wypłaty w krótkiej drodze zaliczane będą tak samo jak inne wypłaty w rachunku dziennym i w rejestrze wydawczym.

§ 7. Każdy włożyciel otrzyma po wypłacie w krótkiej drodze dokonanej od pocztowej kasy oszczędności w Wiedniu potwierdzenie na pozostałą należność (potwierdzenie należności, formularz nr. 57 a) na podstawie którego można na nowo żądać wypłaty w krótkiej drodze.

§ 8. Oprócz tego sposobu wypłaty w krótkiej drodze przysługują włożycielowi, jak dotychczas prawo wypłaty całej należności z procentami za pomocą asygnaty urzędu pocztowych kas oszczędności na którąkolwiek stacyę zbiorową opiewającej.

Wiedeń, dnia 31 października 1883.

Pino (m. p.)

S P I S

stacyj zbiorczych upoważnionych do wypłacania wkładek w krótkiej drodze w Galicyi i na Bukowinie.

Table with 4 columns listing stations and their corresponding administrative divisions. Includes locations like Bóbrka, Bolechów, Borszczów, Borysław, Brody miasto, Brzeżany, Brzozów, Bukowsko, Bursztyn, Chorostków, Czortków, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dukla, Gródek obok, Lwowa, Husiatyn, Jagielnica, Jarosław, Jaworów, Jezierna, Kałusz, Kamionka strum., Kołomyja, Kossów, Krosno, Kutty, Lwów dworzec, filia I, filia II, Uhrynów, Uścieryki, Rzeszów, Wielkie Oczy, Winniki, Zagórz (dworzec), Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów, Zmigród, Żółkiew, Zurawno, Biała, Bochnia, Chrzanów, Dąbrowa, Gorlice, Grybów, Jasło, Jaworzno, Kraków dworzec, miasto, filia, Łańcut, Leżajsk, Mielec, Okocim, Oświęcim dworzec, miasto, Podgórze, Przeworsk, Rajcza, Rzeszów, Nowy Sącz, Żywiec, Słotwina obok, Brzeska, Sokołów obok, Rzeszowa, Szcakowa, Tarnobrzeg, Ulanów, Wadowice, Wieliczka, Żółńca, Czerniowce dworzec, Czerniowce miasto, Gurahumora, Itekany dworzec, Kimpolung, Radowce, Sadogora, Sereth, Storozyniec, Straża, Suczawa, Wików niżny, Wyżnica nad Czeremoszem, Podgórze.

A u n d m a c h u n g

des k. k. Handels-Ministers vom 31. October 1883 betreffend die provisorische Ausdehnung des für Wien bestehenden Verfahrens der Rückzahlungen von Postsparkassen Einlagen im kurzem Wege auf die hiezu bestimmten Sammelstellen des Postsparkassen-Amtes.

Vom 16. November 1883 angefangen bis auf Weiteres können Rückzahlungen von Postsparkassen-Einlagen in kurzem Wege d. h. ohne das vorher eine Kündigung an das Postsparkassenamt nach Wien gefendet wird, gegen bloße Abgabe der vorschriftsmäßig ausgefertigten Kündigung und der letzten Empfangs- oder Guthabens-befätigung und Vorweisung des Einlagebüchels außer bei der Kassa des Postsparkassen-Amtes auch bei anderen hiezu bestimmten Post-Amtern als Sammelstellen bewerkstelligt werden.

Das Verzeichniß der hiezu bestimmten Postämter wird speziall bekannt gegeben. Die näheren dießbezüglich geltenden Bestimmungen sind in der Verordnung vom 31. October 1883 Z. 1730/H. m. enthalten.

Wien, am 31. October 1883.

Pino m. p.

B e r o r d n u n g

des k. k. Handels-Ministers vom 31. October 1883 Z. 1730/H. m. betreffend die provisorische Ausdehnung des für Wien eingeführten Verfahrens der Rückzahlungen in kurzem Wege auf die Sammelstellen des Postsparkassen-Amtes

§ 1. Diejenigen Sammelstellen des k. k. Postsparkassen-Amtes, welche vom Handels-Minister auf Grund des Vorschlags des Directors der Staatssparkasse zu Zahlstellen ernannt werden, sind berufen auf Postsparkassen-Einlagen, sie mögen bei welcher Sammelstelle immer, bewerkstelligt sein, Rückzahlungen in kurzem Wege d. h. ohne daß die Kündigung vorher nach Wien an das Postsparkassen-Amt gefendet wird, zu leisten.

§ 2. Diese Rückzahlungen finden vorläufig in Beträgen von 1 fl. bis 20 fl. statt. Durch eine Rückzahlung im kurzen Wege darf das Einlagebüchel nicht saldirrt werden.

§ 3. Zur Behebung von Rückzahlungen in kurzem Wege ist derjenige berechtigt, dessen

Unterschrift im Einlagebüchel vorschriftsmäßig aufgenommen worden ist. Alle Arten von Ermächtigungen sind unzulässig.

§ 4. Auf Einlagebüchel, für welche ein Duplicat oder Duplicat-Kündigungsbüchel ausgestellt wurde, ferner auf solche, bei welchen eine Einprache gegen die Auszahlung erhoben und anerkannt wurde und endlich auf Duplicat-Einlagebüchel können keine Rückzahlungen in kurzem Wege geleistet werden. Die vollständig arithmetisch geordnete Liste solcher Büchel wird den Postämtern mit jedem Circular-Berordnungsblatte zukommen.

§ 5. Die sofortige Rückzahlung erfolgt gegen Abgabe der vorschriftsmäßig ausgefertigten Kündigung und der letzten Empfangs- oder Guthabens-befätigung unter gleichzeitiger Abschreibung des Betrages im Einlagebüchel als Rückzahlung.

§ 6. Die Rückzahlungen in kurzem Wege werden in derselben Weise wie andere Rückzahlungen in der Tagesrechnung und im Abgabe-Register verrechnet.

Jeder Einleger erhält nach einer in kurzem Wege erfolgten Rückzahlung vom Postsparkassenamt eine Befätigung über sein verbleibendes Guthaben (Guthabensbefätigung Druckforte Nr. 57 — a), auf Grund welcher er vom Neuen eine Rückzahlung im kurzem Wege verlangen kann.

§ 8. Außer diesem Rückzahlungsverfahren in kurzem Wege bleibt es dem Einleger unbenommen auch die Rückzahlung bis zum vollen Betrage seines Guthabens sammt Zinsen wie bisher durch eine Zahlungsanweisung des Postsparkassen-Amtes auf jede beliebige Sammelstelle lautend zu begehren.

Wien, am 31. October 1883.

Pino m. p.

B e r z e i c h n i ß

der für Rückzahlungen in kurzem Wege bestimmten Sammelstellen in Galizien und Bukowina

Table with 4 columns listing stations and their corresponding administrative divisions. Includes locations like Bóbrka, Bolechów, Borszczów, Borysław, Brody (Stadt), Brody (Bahnhof), Brzeżany, Brzozów, Bukowsko, Bursztyn, Chorostków, Czortków, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dukla, Gródek bei Lemberg, Husiatyn, Jagielnica, Jarosław, Jaworów, Jezierna, Kałusz, Kamionka strum., Kołomyja, Kossów, Krosno, Kutty, Lemberg (Bahnhof), filiale I, filiale II, Lemberg (Filiale III), Lemberg (Stadt), Lutowiska, Mościska, Mosty wielkie, Nadwórna, Niemirów, Podhajce, Podwoleczyska (Bahnhof), Podzamecze (Bh.), Przemyśl, Rawa ruska, Rohatyn, Rozdół, Rymanów, Sambor, Sanok, Schodnica, Skałat, Skole, Sniatyn, Sokal, Sołotwina, Stanisław (Stadt), Strussów, Szczerzec, Szczerowice, Tarnopol, Tarnobrzeg, Tarnowa, Tyśmienica, Uhrynów, Uścieryki, Wędrzisz, Wielkie Oczy, Winniki, Zagórz (Bahnhof), Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów, Zmigród, Żółkiew, Żurawno, Biała, Bochnia, Chrzanów, Dąbrowa, Gorlice, Grybów, Jasło, Jaworzno, Krakau (Bahnhof), miasto, filiale, Łańcut, Leżajsk, Mielec, Okocim, Oświęcim (Bahnhof), miasto, Podgórze, Przeworsk, Rajcza, Rzeszów, Nowy Sącz, Żywiec, Słotwina obok, Brzeska, Sokołów obok, Rzeszowa, Szcakowa, Tarnobrzeg, Ulanów, Wadowice, Wieliczka, Żółńca, Czernowicz (Bahnhof), Czernowicz (Stadt), Gurahumora, Itekany (Bahnhof), Kimpolung, Radautz, Sadagóra, Sereth, Storozyniec, Straża, Suczawa, Wików-Unter, Wyżnic am Czeremosz.

Ч. 19823.

ОБЪЯВЛЕНІЕ

ц. к. министерства гандлю зъ дня 31 жовтня 1883, взглядомъ провизоричного розширення сѣществуючого въ Къдні постпования до тычного виплати вкладокъ почтовой цадницѣ въ короткій спосѣбъ такожъ на призначеній до того собирательный мѣстца оурада почтовой цадницѣ.

Отъ 16 листопада 1883 начавши ажъ до дальшого постановленія, могутъ єсть зверненій вкладки почтовой цадницѣ въ короткій спосѣбъ, то єсть: безъ попередной пересылки выповѣджена до оурада почтовой цадницѣ въ Къдні, а только за ѳдданемъ предписано спорядженого выповѣджена и послѣднего повѣджена о принатію або о наложитости и за предложеніемъ вкладковой книжки, не только въ кассѣ оурада почтовой цадницѣ, но такожъ и въ иныхъ до того призначеныхъ оурадахъ почтовыхъ, дѣйствуючихъ яко собирательный мѣстца.

Списъ призначеныхъ до того оурадовъ почтовыхъ, єде обвѣщениы особно. До тычний ближшій опредѣленія знаходатъ ся въ розпорядженію зъ 31 жовтня 1883, Ч. 1730.

Къдень, 31 жовтня 1883.

Пино в. р.

Розпорядженіе ц. к. министерства гандлю зъ дня 31 жовтня 1883, Ч. 1730, взглядомъ провизоричного розширення запровадженого въ Къдні постпования, до тычного зверненія вкладокъ почтовой цадницѣ въ короткій спосѣбъ такожъ на собирательный мѣстца оурада почтовой цадницѣ.

§ 1. Тотій собирательный мѣстца ц. к. оурада почтовой цадницѣ, котрій черезъ министра гандлю на подставѣ предложенія директора державной цадницѣ зѳстали призначеній яко мѣстца платежи, сѣбъ покликаний звертати вкладки почтовой цадницѣ, внесеній въ котрымъ неєдѣ собирательнымъ мѣстци, въ короткій спосѣбъ, т. є. безъ попередной пересылки выповѣджена до оурада почтовой цадницѣ въ Къдні.

§ 2. Зверненію може єсть на разѣ только квота ѳтъ 1 до 20 зол.

При виплатѣ въ короткій спосѣбъ, не вѳлько вкладковѣ книжкѣ салдовати.

§ 3. ѳтобрати виплатѣ въ короткій спосѣбъ може только той, которого подписъ зѳсталъ въ вкладковой книжцѣ практично оумѣщениы. Ксакий роды полномочій сѣбъ неєдозволеній.

§ 4. На вкладковой книжкѣ, для котрыхъ выдано дѣпанкаты або дѣпанкаты книжки выповѣджена, дальше на такі, противъ котрыхъ виплатѣ внесено замѣты и таковыи оузнано, а наконецъ на дѣпанкаты вкладковѣ книжкѣ не звертаєся въ короткій спосѣбъ жадныхъ вкладокъ. Точно аритметично составлений списъ такихъ книжкѣ єде доставлений почтовымъ оурадамъ съ кождымъ окръжымъ вѣстникомъ розпоряджений.

§ 5. Тотчасова виплата настѣпле по зложенію предписано изготавленого выповѣджена и послѣднего повѣджена о принатію або о наложитости при современномъ ѳтписанію квоты въ вкладковой книжцѣ яко виплата.

§ 6. Виплаты въ короткій спосѣбъ вчислаються такъ само якъ и инній виплаты въ дневный сѣткѣ и въ реестрѣ выдачи.

§ 7. Кождый вкладатель одержитъ по совершениы виплатѣ въ короткій спосѣбъ ѳтъ оурада почтовой цадницѣ повѣдченіе на позѳсталѣ єще наложитѣсть (повѣдченіе наложитости, дрѣскорти Ч. 57 а), на подставѣ которого зновѣ виплаты въ короткій дорозѣ жадати може.

§ 8. Кромѣ того постпования при виплатѣ въ короткій спосѣбъ може вкладатель жадати якъ до сихъ порѣ виплаты цѣлой наложитости вразѣ съ ѳтсоткамн посредствомъ асигнаты оурада почтовой цадницѣ, гласачой на которѣ неєдѣ собирательный мѣстце.

Къдень, 31 жовтня 1883.

Пино в. р.

Kuratele.

L. 5795 (7572 1-3)
Leszko i Barbara Urdy z Wierchomli małej uchwały c. k. sądu obwodowego w Nowym Sączu, z dnia 3 listopada 1883 l. 5985 za marnotrawców uznani zostali.
Kuratorem tychże ustanowiono Semana Dziubińskiego z Wierchomli małej.
C. k. sąd powiatowy.
Krynica, dnia 8 listopada 1883.

L. 5416 (7432 2-3)
Antoni Skotni z Czystek uznany został za marnotrawcę i dla tegoż kurator w osobie Walentego Kardeli z Czystek ustanowiony.
C. k. sąd powiatowy.
Winniki, 23go września 1883.

L. 20475. (7541 1-3)
Józef Wojciech Pasek z Klikowy uznany marnotrawcą. Kuratorem Józef Małochleb.
C. k. sąd powiatowy
Tarnów, dnia 16 października 1883.

L. 5490 (7471 2-3)
Mateusz Wielgan z Biłki szlacheckiej uznany za marnotrawcę i kuratorem dla tegoż Michał Roguziewicz z Biłki szlacheckiej ustanowiony.
C. k. sąd powiatowy.
Winniki, 26 września 1883.

L. 9024 (7524 2-3)
C. k. sąd powiatowy w Sokalu uchwałą z dnia 6go sierpnia 1883 l. 9024 uznał Jurka Pisklaka, gospodarza z Nowego Dworu za marnotrawcę i ustanowił mu kuratora w osobie Franka Flek, gospodarza z Nowego Dworu.
Sokal, dnia 6go sierpnia 1883.

Doniesienia prywatne.

Osoba uzdolniona w krawieczyźnie i białem szyciu, poszukuje miejsca do prywatnego domu. Adres: **B. L.** ulica Rejtana l. 5 na I szem piętrze. (7642)

**! Podarunki na Boże Narodzenie!
tylko za 3 zł.**

wieczna pamiątka (także o zmarłych)

Portrety w naturalnej wielkości.

Po nadesłaniu każdej dowolnej fotografii, sporządza się portret w pełnej naturalnej wielkości, zupełnie podobny, wybornie wykonany, czarna kredka, jak to teraz w modzie. Cena tylko 3 zł. Zadatek 1 zł. Reszta po dostawieniu. Fotografia pozostanie nieuszkodzoną.

Portrety w farbach olejnych na płótnie po najtańszych cenach, stosownie do wielkości i wyznaczenia. Zamówienia na podarki świąteczne prosimy wcześnie nadsyłać.

Siegfried Bodascher,
pierwsza premiosa wiedeńska pracownia malarstwa portretowego.
Wiedeń, II, grosse Pfarrgasse 6.
L. 1683. (7509 2-10)?

Kit

do kitowania dźwi i okien, biały i brązowy w najlepszym gatunku poleca

O. T. Winekler

(7614 1-3) we Lwowie, dom narodny

Ч. 581. (7590 1-3)

Обвѣщеніе конкурса

на двѣ стипендіи для сабшателей правъ по 150 Зр. в. а. въ годъ изъ фонда п. п. Каролины Глинцевой, почавши отъ I. курса сего года.

Желаютчи тѣм стипендію получить, должніе свои прошенія найдалше до дня 31 (лат.) Декабра 1883 года посредствомъ университетскихъ властей до Ставропольскаго Института въ Львовѣ внести и одновременно выказати са :

а) Обвѣдоцтвами крещеніа, що належатъ до гр. кат. церкви,
в) Обвѣдоцтвами правственности, що обовязкъ сего обрѣда точно исполняютъ,

в) Обвѣдоцтвами оубожества, що стипендіиной подпомогі потребуютъ,

г) Обвѣдоцтвами школьними, що на выказъ правничій сѣть принятими, и какъ въ набахъ оупсѣвають, именно, же:

а) Оубѣгатель изъ II. рокѣ правъ должніе выказати са, що колокѣмъ хорошо отвыли а оубыгатель изъ III. и IV. рокѣ що и котрой статкѣи испитъ сложилан.

Львовѣ, 14. Ноавра 1883.

**Magazyn
towarów modnych męzkich
Braci Langnerów**
we Lwowie, ul. Halicka 16.

poleca po cenach fabrycznych :

Koszule gładkie, białe
po zł. 1.80, 2, 2.50, 2.80 i 3.

Kalesony domowej roboty
po zł. 1.20, 1.30, 1.40, 1.50 i 1.60

Kołnierzyki, manszety, krawatki
KAFTANIKI i spodnie trykotowe.

KAMASZE filcowe po zł. 1.60 i 2.20.

Kalosze i pluszcze gumowe.
7425 5-10

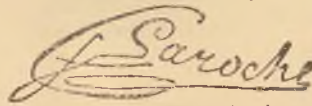
NAGRODA 16,600 FRANCS

QUINA LAROCHE. Best najdokładniejszvm preparation wszelkich środków z chinina smaku posiada przyjemny i skuteczność jej uznana została w słabosciach żołądka, gastralgii, wynudzeniu, braku apetytu, w trudnem i mozolnem przyjsciu do zdrow a po ciężkich chorobach, etc. Zapobiega i leczy GORĄCZKI peryodyczne, jak również następstwa tychże.

PARYŻ, 22, ULICA Drouot

Unikac naśladownictwi podrabian które są wyrabiane we Lwowie.
Wymagać należy dokładnie podpis obocznie z naleszczony

W Lwowie w aptekach
PP. Sklepińskiego, Nabluka i Ruckera.

Podziękowanie.

W imieniu parafian moich, dziękuję panu **Abie Genser** z Trembowli za beziinteresowne odstąpienie schodów z kamienia trembowskiego, do kościoła ład. w Łosznowie w ilości 60 sztuk po 2 sążni długich, za tak bajecznie niską cenę, że wykucie i obrobienie tak potężnych kłoców kamiennych więcej z pewnością wynoszą. U ludzi innej wiary budzi się ołara na chwałę bożą, a od tych, którzy opływają w bogactwa i są do tego z różnych tytułów obowiązani, pomimo błagania, biedny kościółek łosznowski przez 9 lat ani szeląga nie otrzymał.
Łosznów, dnia 15 listopada 1883.

Ks. Edward Karnecki
kapelan lokalny.

(7598)
Fortepian i pianino
na 7 oktav najnowszej formy, w ramach metalowych, tanio do nabycia. **Życzaków,**
7 na I piętrze w lewo. (7355 6-6)

Nie ma już bólu zębów

KTO UŻYWA

Eliksiru do zębów (Elixir dentifrice)

WIELEBNYCH OO. BENEDYKTYNÓW
pochodzącego z opactwa w Soulac (Francya)

wynalezionego w roku 1873 przez przeora PIOTRA BOURSAUD, a wyrabianego obecnie przez przeora Dom. Maguellone.

Nieporównany ten środek do czyszczenia i konserwowania zębów wzmacnia dziąsła, niszczy osad kamienny, chroni od psucia się zębów i wzmacnia emalię takowych. Oddechowi przyjemną woń nadaje. Eliksir ten przewyższa dobrocią swoją wszystkie inne wody do zębów i dla tego protgowany i używany jest przez wszystkie wyższe towarzystwa w świecie.

Cena flaszek: 2 fr., 4 fr. i 8 fr. Proszek 2 fr. — **Agencya główna w Bordeaux (Francya) Seguin, 3 rue Huguerie.** — **We Lwowie** w aptekach Pp. Mikolascha, Krzyżanowskiego, Nabluka i we wszystkich składach perfum i aptekach. (5457 7-16)

**Apteka pod Gwiazdą
PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie**

poleca:

Wodę kolońską

własnego wyrobu

nie ustępująca w niczem fabrykatom różnych Farinów w Kolonii a o połowę tańsza, ponieważ flaszka mieszcząca podwójnie tyle jak Fariny to samo kosztuje co jego t. j. mniejsza 60 ct. większa 1 zł.

Olejek sosnowy lotny

który rozpylony za pomocą rozpylacza lub też w miseczkach w pomieszkaniu rozstawiony powietrze najprzyjemniejszą wonią leśnią napełnia, w skutek czego zbawiennie działa na organa oddechowe.

Cena flaszeczki 30 ct.

Stosowny do tego balonik do rozpylania kosztuje 1 zł. wa. (6391 8-2)

Ogłoszenie licytacji.

C. k. uprz. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

we Lwowie

podaje do powszechnej wiadomości, że zapadłe a z dniem 31go sierpnia 1883 roku nieprolongowane i niewykupione zastawy w kasie zaliczkowej, mianowicie:

papiery wartościowe, klejnoty, drogie kamienie, perły, korale, złoto, srebro itd.

w dniach 4go i 5go grudnia 1883 o godzinie pół do 10tej przed południem wobec c. k. Notaryusza przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu za gotowiznę sprzedane będą.

Licytacja odbędzie się w lokalnościach gmachu Banku hipotecznego pod Nr. 15 plac Halicki, (w lokalu na ten cel urządzo- nym w podwórzu na lewo).

Lwów, dnia 10 listopada 1883.

(7466 2-3)

Dyrekcya.

Ces. król. uprzyw.

galic. akcyjny Bank hipoteczny

wydaje we Lwowie i przez Filie

w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu

4%

ASYGNATY KASOWE

płatne w 30 dni po wypowiedzeniu.

Lwów, 27 września 1883.

DYREKCJA.

(Przedruk nie będzie płacony)

(6490 15-2)

KAZIMIERZ LEWICKI

GŁÓWNY SKŁAD DLA GALICJI

Porcelany, Szkła i towarów mieszanych

We Lwowie, ulica Trybunalska l. 6.

Założony w roku 1845.

poleca :

Płótkanki ze szlaczki mlecznego Kraków

tuzin 1

Jagiellońska